

Kurd peyama

Rojnameya Giştî ya Hefteyî

Hejmar 2 / Sal 1

17-23.09.2004

Derhênera fransî
Catherine Breillat:
“Jin memikên
xwe vedişêrin,
lê mirov wan
dibîne”

Rûpel 15

HAK-PAR bi otobus Amed ra şina Bruksel

Yew per ra Kurd ewropa de bi namey “Platform Kurdanî Ewropa” amê pîyehet û pîya xebatey diplomasî rûmnenî. Per bîn ra zi Tirkîya de Partiya maf û Azadîyan (HAK-PAR) wazena waşteyanî Kurdan platformanî YE de biyarû ziwan.

(Rûpel 17)

Hevpeyvîn bi serokê Kurd-Derê li Enqereyê Nuredîn Aydin re

(Rûpel 7)

Cîgirê Waliyê Musilê Xusro Goran: “Terorîstan li Telehferê eniyek hevkar pêk anîye”

(Rûpel 5)

Şahidê komkujiya Mykonosê: Dema Şerefkendî hate terorkirin, ez li Mykonosê bûm!

(Rûpel 10)

Dermanê jiyanekî dirêj: SÊKS!

(Rûpel 12)

Di Tewrat û Încilê de qala kurdan

(Rûpel 8)

Di avisbûnê de nexwesiya şekir

(Rûpel 12)

Elmanya 1,50 Euro, Belçik 1,70 Euro, Holanda 1,70 Euro,
Luksemburg 1,70 Euro, İtalya 1,70 Euro, Swîsa 2,60 SFR,
Danimark 14,00 DKK, Swed 19,00 SEK, Norveç 16,00 NOK,
Britanya 1,20 Gbp, Yewnan 1,70 €

uro

Guhertinê li Tirkîyê û Yekîtiya Ewropayê

Komîsarê Yekîtiya Ewropayê (YE) yê Firehkîrinê Gunther Verheugen di 6ê ilonê de li Enqereyê bû. Piştî serdaneke ji 4 rojan, wî avek sar li ser dilên tirkan kir û yegeriya Brukselê. Verheugen di hevdîtina xwe ya bi wezîrê derve Gul re weha got: „Guhê xwe nedîn wan kesên ku di derheqa endametiya Tirkîyê bo YE de nerêni diaxîvin. Em jî guh nadin wan.“ Verheugen diyar kir, ku ew dê di meha çileya pêşin de teqez bo Tirkîyê bîryarekê bistînin û herweha soz da tirkan, ku raporta ku dê di 6ê meha çiriya pêşin de derkeve, dê dadmend û objektîv be û ti şertîn nû daneyne ber Tirkîyê.

(Rûpel 3)

Kurdekî Dêrsimî xelata Elmanyayê ya bilind wergirt

Musa Ataman kurdekî li Erzîcanê hatîye dinê û di panzdeh saliya xwe de koçberî Elmanyayê bûye. Wî di ciwaniya xwe de cî di nav xebata çandî û civakî, herweha ya sendîqayî de girtiye û li ser pirsgirêkên karkerên koçber sekiniye. Atman bi salan e ku wekî karmend cem rêxistina AWOyê dixebite. Wî berî 6 salan li bajarê Troisdorfê di navenda ciwanan a AWOyê de karê bi ciwanan re kir û 10 salên din wekî pisporê pirsgirêkên karkeran mijûl bûye. Di 15ê vê mehê de, Musa Ataman xelateke Elmanyayê ya bilind a bi navê “Bundesverdienstkreuz” wergirt. Ev xelata wî ya sêyemîn e.

(Rûpel 3)

Pêvajoya Yekîtiya Ewropayê û tevgera bakurê Kurdistanê

Mehmud Kilînç

(Rûpel 9)

Ez nizûna çi wenî, çi şimenî

Selîm Çurukkaya

(Rûpel 17)

Hêviyên ji guhertinê li Suriyê

Dr. Ebdulbasit Seyda - Swed

(Rûpel 7)

Guhertinê li Tirkîyê û Yekîtiya Ewropayê

(Berdewamiya rûpela yekê)

Fadil Ozçelik

Verheugen li Amedê

Da ew zagonê ku dewleta tirk xwe dêgiravî guhertine, dewlet wan bi rastî ji bi cî tîne û herweha wan kontrol bike, Verheugen berê xwe da Amedê.

YE li balafirgehê ji aliye cigirê waliyê Amedê û mudîrê ewleyî ve hat pêşwazîkirin. Pankartén ku bi kurdî, ingilîzî û tirkî li ser wan hatibû nivîsandin „Hemwelati Verheugen, hûn bi xér hatin Ewropaya mezin“, balkêş bûn. Kurdan ev pankarta bi kurdî ji dil û canê xwe hildabûn an “dewleta Romê” carek din fena xwe li wan kiribû, em nizanin. Verheugen di hevdîtina xwe ya bi serokê şaredariyê Osman Baydemir re pesnê reformên dewleta tirk derheqa zîmîn de da û weha got: “Çi kurd, çi tirk, divê her hemwelati xwedî mafêñ wekhev bin.”

Verheugen di hevdîtina xwe ya bi Leyla Zanayê û hevalen wê re got, ku ew bo pêşketina demokrasiyê li Başûrê-rojhîlat her amade ne. Verheugen diyar kir, ku guhertinê li Amedê bandorek mezin li ser wî hîstîne û weha dom kir: “Inçex pirsgirêkî abori, civakî û kulturnî dom dikin. Mirov hin bêtir mafêñ siyasi, civakî û abori dixwazin.”

Di ziyareta xwe bo Tirkîyê de, Verheugen bala’ dewleta tirk lisand ser gundêñ ji aliye dewletê ve valikirî û rexne li dewleta tirk dike, ku ew di vê mijarê de giran dimîne û bê dil e. Verheugen got, ku bo vegera gundiyan mesref û pêreyekî zêde navê, lê dewlet xwe nade ber û weha domand: „Ger dewlet projekte amade bike, niha ez

karim piştgiriya abori bikim.“
Gelo Tirkîyê dixwaze tékeve YE?

Me dikaribû pirs berevajî weha kîra: “Gelo YE bi nêt e ku Tirkîyê bixinne nav xwe?” Yen ku di vê mijarê de li pişt Tirkîyê radiwstin, di vê yekê çiqası bi dil in?

Bersiva van pirsan him ne rehet e, him ji ne zelal e. Mirov dikare ji axavtinê Verheugeni herdu encaman ji derxine. Ew li ciyekî dibêje, ku divê kes guh nede wan kesen ku tabloyên reş datinîn ber çavên me. Wateya vê yekê ew e, ku ew dê ji bo guftûgoyan demekê bidin tirkan. Li aliye din ji, ew behsa wekheviya kurd û tirkân dike, ku bo dewleta tirk tiştîki ne mumkin e bête pejîrandin. Wateya vê ji ew e, tirk dikarin her tistî ji bir bikin!

Nîta dewleta tirk ci ye? Disa pirseke ne hêsan. Li weletekî duserî û ji her seriyeke dengek tê, mirov çawa dikare bigîheje encamekê? Dengê ji artêşa tirk derdi keve, dengek e, yê ji hikumetê derdi keve dengekî din e. Dewleta Tirkîyê li ser maseyên araqê ji ali leşkeranî ve hatîye damezirandin. Lewra her yek xwe xwedîyê dewletê dibîne. Kengi ew aciz dibin, derbekê çedîkin; welet û mîletî “carek din rizgar dikin” û vedigerin malen xwe. Hikumet araqê venaxwe. Ku ji destê wê bê, ew ê araqê qedexe bike û araqvexwara ji bide berdar û qamçyan. Hikumet xweş dizane, ku dara artêşê wek surê Demoklês li ser seri darde kîriye. Hikumetek weha İslâmî, artêşekî zelîm ku xwe xwedîyê welet dibîne û Ewropayek bi her tiştîn xwe dûrî herduyan dixwazin li dengek bigîhen hevdu. Ev hikumet, ev artêş û ev Ewropa bi kijan nuqteyên hevbes dikarin bigîhen hevdu û ci nahêlin ku wan bigîhine hevdu, ev divê baş bête

hesabkirin.

Kurd û YE

Xwediye fîkira siyonizmê Theodor Hertz di bîranîn xwe de bala mirovi dikşîne ser nuqteyek balkêş. Ew dibêje, ku kengi zor li tirkan dike, ew bergîriyên xwe yên bihurbar digirin. Anglo weha dikin, ku bi ya te qayil in û amade ne xwe biguherînin, lê her bi ya xwe dikin û wek xwe dimînîn.

Rehê avakirina YE digihê sala 1957î. Piştî du salan, di 1959ê de, Tirkîyê ji bo şirîkatîyê serî lê dide. Piraniya dewletên Rojhilata Ewropayê, ku heta berîcend salan ji aliye Tirkîyê ve ji mina welatên perda hesinî dihatin binavkirin, iroj endamên YE ne. Tirkîyê 45 salan li ber deri ye. Gelo ev ne şerm e bo dewletek ji ber xwe fedî dike? Tirkîyê ne dikeve hundir û ne ji ji ber deri bi dûr dikeve. Tirkîyê ne ji dêrê re dibe, ne ji camiyê re; ne xwe ji dêrê dike, ne ji camiyê. Tirkîyê weletekî ji dahatuya xwe ne bawer e.

Belê 45 salan li ber deri maye ji, hîn bawerî bi kesi nine ku hebûna gelê kurd bi pejîjirine. Ew guhertinê ku guftûgo li ser wan nayêñ kîrin, zelal nake; her di ortê de dilize. Tirk guhertinan weha dikin, ku karibin hertim gavê şunde bavêje. Loma serokwezire wan ê kurd. Eço derbarê pîrsa kurdan de digot, ku hesasîyetêwan hene. Iroj ji bo kurdan serê xwe xistine bin erde; ne dixwazin bibîzin, ne ji dixwazin bibîhîzin. Zînê ji bûye hesasîyetek. Ew tirk in, bi kriteren kesi naçin tu derê; ew diçin ku, kriteren xwe ji bi xwe re dibin.

Ger kurd hêvi dikin, ku bi ketina YE wê pîrsa wan bê çareserkirin, geleki şâş in. Ev manipolasyon e.

Kurdeki Dêrsimî xela- ta Elmanayê ya bilind wergirt

Seyidxan Kurî

(Berdewamiya rûpela yekê)

Xelata Bundesverdienstkreuz hez sali aliye Weqfa Theodor Heuss ve bo 3000-4000 kesen ku be parê kavencî vanîkî sosyalî u kulturî dikin, tî dayîn. Weqfa Theodor Heuss di 26. Nona 1951ê de ji aliye şerokdewletê ye wê demê Theodor Heussi ve hate damezirandin. Serokwezirên 16c berêmen Elmanayê li ser wan kesen ku bo ve kîlatê tene pêşniyazkirin, lezîman mîkunû ger ew wan bo wergirtina ve reyate munasibî dibinûn, ew wan kesan pêşkeşî şerokdewletê dikin. Gava şerokdewlet li wan kesan bo wergirtina kîlatê diceirine, xelata imza dike. În dişine berêna wi mitrovê, yê ku bi wê xelata girîbîha tê nisanîkem.

Wek ku buye adet, şerokê Elmanayê xelata “Bundesverdienstkreuz” li xwendîn wê ve gireddide. Lî gava Musa Ataman bo ve xelate hîate pêşniyazkirin, o dayîna we bo wi hate etekîrin, Johannes Rau şerokê Elmanayê bu. İwmitîha nenia şerok e. Jîber ve vekî, qaymagamî henêma Rhein-Sieg-Frithjof Kühn xelat bi Atamanî ve gireddâ. Komîkî mezin ji kesneyeti û siyasetanîn elman u kurd bêşdarî ahenga xelatkirine bûn.

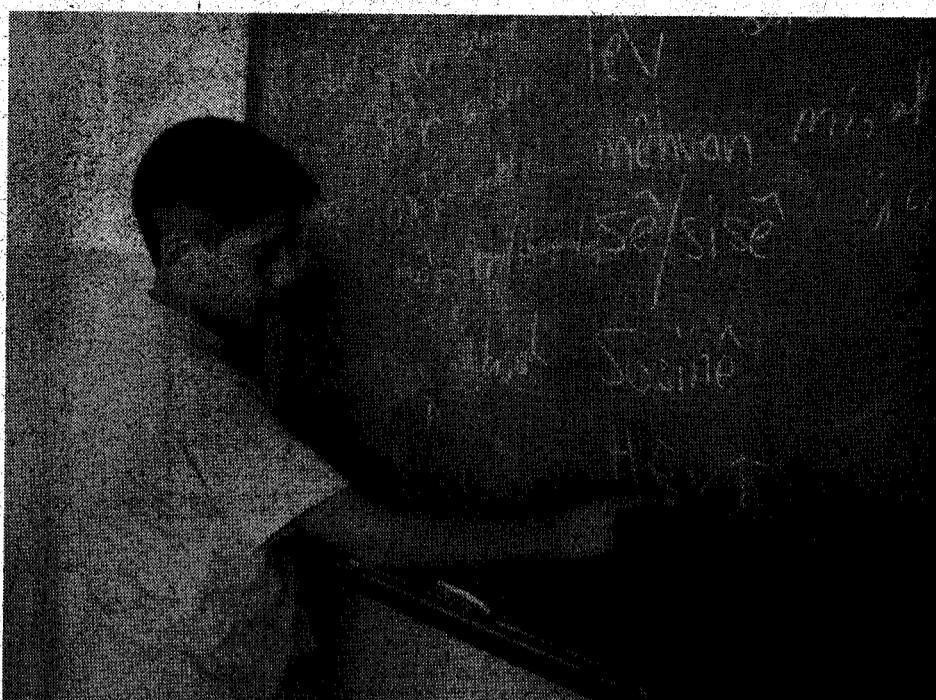
Musa Ataman ne tene xebat bo cîvaka elmanî kîriye. Ew herweha xwedi li basnameyî xwe ya kurdî li dertkîtive û di avari de bi salana kîd-dave û hin ji dide. Wî di salâ 1998 de Komîta Biyâniyan li Rhein-Sieg damezirand, selekê pîsa ji Civata Kurd u Rhein-Sieg/Bonn. Ataman di salan 1990/91â da endamîtye koma bîrêvîbûrîya-KOMIKARê kîn û ji 1995ê û vir ve ji endamî koma bîrêvîbûrîya-Komeleya Malî Mirovanîa-Kurdî ya Navneteweyî (IMK) ye.

Musa Ataman bi salan e ku li Troisdorfe kome bîrêvîbûrîya dike u tomeleya liwîji bo kurdan û bayanîyan bûye na-wendekî sosyal, cîvaka û çandî. Komeleya Troisdorfe wek tradîyonen hor sal bi karmendîn berpîsîvar û bîzeghehan dewletek û hemî partîyen aşîstî re cejîna Newrozê pîroz dike.

Vîlîca Ataman xelata xwe ya xekînîn di salâ 1994 de gîn. Wî di salâ 1994 de ji weqfa “Civil Courage” ya Ursula Kunkel, jîmî wezîne Elmanayê ye karen derîvî yî basîe Klaus Kunkel, zîbî karen derîvî ven li hemî dîmînîtîva liwîyanîyan xelata “Cura” wergirt. Klaus Kunkel bi xwe telata “CTRA” ji bo xîzmeta lihevkinna cîman li bîrîvîyîn pîskeşî Musa Atamanî ku.

Herweha Musa Ataman di salâ 1977 de, ji bo xîzmetîtîva liwîyanîyan dîmînîtîva liwîyanîyan xelata “Rheinlandtalatî” wergirt. Kesen ku li 1977 û 1978 de di wîsî sosyal abori, çavîde telakî û surakî de xîzmetîtîva liwîyanîyan dîmînîtîva liwîyanîyan, yî zahûrî wergirt. Musa Atamanî bîşîyîd yekem hîkî ku xelata “Rheinlandtalatî” wergirt. Ew wî çavîde hîkî ku xelata

Kursa Zimanê Kurdî ya Amdê dest bi perwerdeyê kir

Sagirteki kurd li Amedê fêri kurdi dibe

DIHA

AMED (DIHA/PK) - Bi destpêka hîndekarî û perwerdeya saala 2004-2005ê re, Navenda Hîndekariyê ya Kursa Zimanê Kurdi ya Taybet a Amedê jî dest bi perwerdeyê kir. Mûdirê kursê Vahit Gunes diyar kir, ku ev roj ji bo kurdan rojeke mîladi ye, lê ne pêkan e ku mirov bi kursan ji wêje, dirok û çanda kurdan re bibe ber-siv.

Bi Hîndekarî û Perwerdeya sala 2004-2005ê re, Navenda Hîndekariyê ya Kursa Zimanê Kurdi ya Taybet a Amedê jî bi 180 şagirtan dest bi perwerdeya zimanê kurdi kir. Mûdirê kursê Vahit Gunes li ser vê yekê weha got: „Kursen zimanê kurdi ji bo me giring in. Lê ev kurs ji wêje, dirok, çand û hunera gelê kurd re nikarin bibin bersiv; têrê nake. Kurd ji xwe bi zimanê xwe dizane û diaxive. Têistê taybet ewe, ku bi zimanê xwe ji cihanê fêm bike, bifikire û irove bike. Pêwîst e kurdî bibe zimanê zanistê. Pêwîst e hemû kurd bi kurdî binivisînin û bixwînin.“

„Rojeke pîroz e“

Yek ji şagirtên kursê Seyfettin

Bibe aboneya/ê Peyama Kurd

Nav / Paşnav:

Navnisan:

Elmanya:
6 mehan: 50,00 €
Salekê: 80,00 €

Commerzbank Bonn
Konto: 1007947
BLZ: 38040007

Welatên Yekîtiya Ewropa
6 mehan: 60,00 €
Salekê: 90,00 €

Konto:
IBAN DE 36 380400070001007947
BIC: COBADEFF 380

Ji bo welatên din têkiliyê bi rojnameye te-deymîp.
Peyama Kurd, Thomas-Mann-Str. 22, 53111 Bonn, Germany
Tel.: +49 (228) 18 00 654 - 18 00 655, Faks: +49 (228) 18 00 656
www.peyama-kurd.com, eMail: info@peyama-kurd.com

Zarokên Sambayê dê Pêşbirka Cîhanî ya Fotbolê vekin

FRANKFURT

(PK) - Pêşbirka Cîhanî ya Fotbolê dê 9ê hezirana 2006ê li bajarê Münix li Elmanyayê bi leystika di navbera çampyonê cîhanê Brazil û hilbijardeyeke din dest pê bike. Pêşî hatibû plankirin, ku hilbijardeya Elmanyayê besdarî leystika vekirinê bibe, lê rahênerê wê yê nû Jürgen Klinsmann biryar stand, ku rê bide Brazilê. Ev yek bûye sedema aciziyeke mezin ji aliyê şaredariya bajarê Münixê, çimkî bi vê guhertinê ziyanike abori ya mezin di-

gihê bajari. Ji sala 1974ê ve çampyonê cîhanê pêşbirka cîhanî ya fotbolê vediye. Hilbijardeya elmani dê 3ê rojan piştî vekirina pêşbirke, leystika xwe ya pêşî pêk bine. (SHB)

Suriyê çekên kîmyawî li dijî sîvîlistê Darfurê bi kar anîn?

Hêzên taybeti yên surî di hezirana borî de çekên kîmyawî li dijî gelê Darfurê li Sudanê bi kar anîbûn, weha rojnameya elmanî Die Welt ragihand. Li gorî rojnameyê, belgeyên istixbaratên rojavayı diyar dikin, ku têstkîna çekên kîmyawî li ser gelê Darfurê bi zanebûna rêjîma Sudanê pêk hat. Ev têst bûn sedema kuştina bi dehan darfuriyan.

Li gorî agahiyêni belgeyên istixbaratên rojavayı, ku Die Welt bi dest xistine, berpirsyarêni surî di gulana borî de li gel nûnerên hêzên leşkerî ên Sudanê kom bûn û li ser-pêşxistina hevkariya leşkerî di navbera herdu welatan de axivin. Çavkanî diyar dikin, ku berpirsîn surî amadebûna xwe bo hevkariya di warê pêkanîna şerê kîmyawî de eşkere kiribû û ji sudaniyan re pêşniyaz kiribû, ku çekên kîmyawî li ser oposisyonâ sudanî a çekdar a bi navê. „Leşkerîn Azadkirinâ Gelê Sudanê (LAGS)“ têst bikin. Lê ji ber di wê demê de guftûgoyen aşitiyê di navbera rêjîma Sudanê û LAGS de pêk dihatin, nûnerên sudanî pêşniyaza

têstkîrina çekên kîmyawî li ser gelê Darfurê kiribû. Çavkanî berdewam eskere dikin, ku zanyarêni Zanineha Surî ya Pêkanîna Şerê Kîmyawî li gel materyalên xwe li ser bi kîmanî pênc balafirêni surî ji Şamê çûn paytexta Sudan Xartum.

Ne diyar e bê ew kinga pêk hatin. Lê li gorî agahiyêni çavdêren sudanî di nivîsareke malpera elaph a erebi de, ku di heziranê de ji nişkê ve bi dehan laşen qesakiri bo nexweşaneya el-Feşr li Xertumê hatin anîn. Li ser wan laşan birînê ecêb diyar dibûn. Çavdêran diyar kir, ku piştî leşkerîn sudanî beşek ji avahiyê girt û grûpêk ji piişkîn surî ya nenaskiri bo lêkolinan derbasî wî beişî bû. Piştî çend rojan, ew laş ji nexweşaneyê hatin derxistin.

Ev demek e, ku pisporêni leşkerî agahiyêni derbarê hevkariya sudanî-surî di warê lêkolinan çekên kîmyawî de bi dest xistine. Herweha raporten oposisyonâni surî diyar dikin, ku Suriyê çekên kîmyawî li ser girtiyen di zindanen wê de têst dike. (SHB)

Ji bo kurdan kurdistanîya Kerkukê "xeteke sor" e

Hêzên kurd ên mezin li başûrê Kurdistanê dubare eskere kir, ku Kerkuk "bajareki kurdistanî ye û dê her kurdistanî bimine." Ji bo wan kurdistanîya vî bajarê petrolê "xeteke sor e". Tirk he-wildanê xwe bo derbaskirina vê xetê her berdewam dikan. Lî di pîrsa Kerkukê de, kurd yekdeng û yekhêz in.

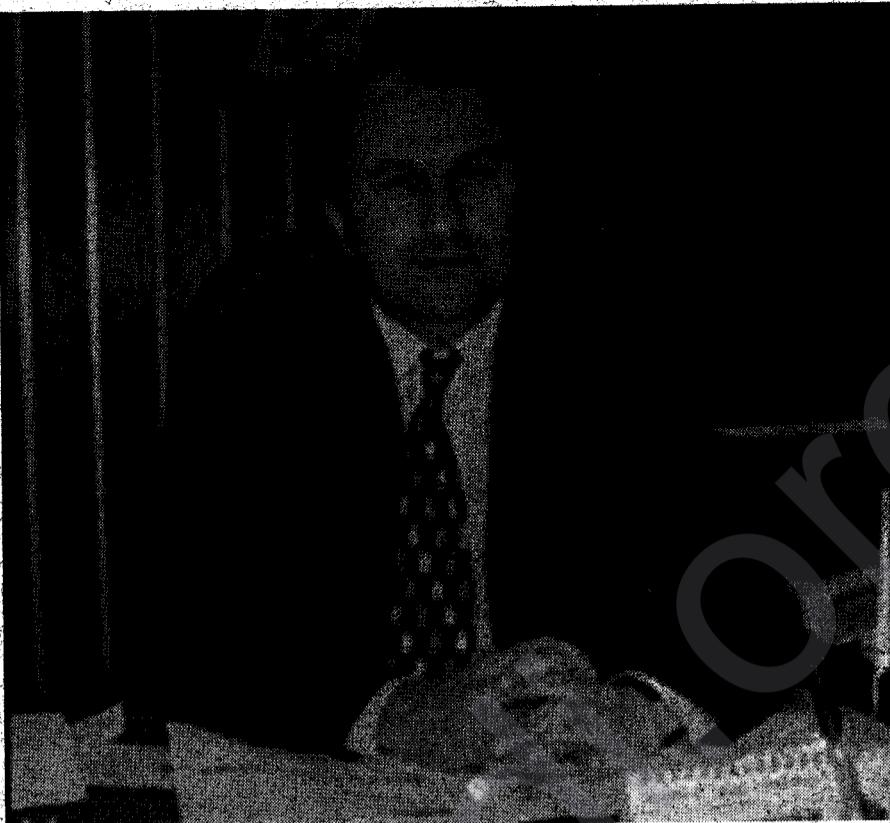
Serokê PDKê Mesud Barzanî careke din gotinê xwe yê derbarê Kerkukê û kurdistanîya wê dubare kirin û piştrast kir, ku ew "ji ya xwe danakevin" û li ser nasnameya Kerkukê ya kurdî "ti bazaran nañin". Barzanî eskere kir, ku "Kerkuk dilê Kurdistanê û beşek ji coxrafiya wê ye". Herweha wî piştrast kir, ku ew amade ne bo parastina vê nasnameyê şeri bikin û bo "parastina destketiyê kurdan ên piştî şeri bi dest xisti, xwe bikin gorî". Serokê PDKê diyar kir, ku razibûna wan a bi birêvebiriya hevbes a bajarê Kerkukê nayê wê wateyê, ku ew "dev ji nasnameya Kerkukê ya kurdî berdin."

Li aliye ki din, Yekitiya Niştimanî ya Kurdistanê ji kurdistanîya Kerkukê binxet kir, û eskere kir, ku "tevaya gelê kurd bo wê yekê dixebe, ku Hikume-ta Iraqê ya Federal ber bi berpirsariya

wê bo pêkanîna xaleya 58ê ji Zagona Birêvebirina Dewleta Iraqê bidehfîne", ku hikumetê mecbur dike, rewşa Kerkukê vegerine dema berî hatina Bees ser hikumî. Ji wê demê de, beesiyan dest bi erebkirina bajarê Kerkukê kir û bi zorê bi hezaran hemwelatiyê kurd ji bajêr derxistin.

Li ser heman pirsê, birêvebirê rî-xistinê YNKê li Bexdadê Sedun Fili ragihand rojnameya erebi el-Hayat, ku "Kerkuk bajareki kurdistanî ye û dikare bibe minakek bo birayetî û jiyana kurd, ereb, turkmen û aşuriyan li gel hev." Fili piştrast kir, ku kurd "piştgiriya pêkîna ferderalizmê bo tevaya parêzgehê 'Iraqê dikan', bi şertê ku Herêma Kurdistanê bikaribe mafê xwe yê pêkîna referendumekê derbarê çarenûsa xwe ya siyasi û rewşa xwe ya qanûni biparêze.

Li Silêmaniye, Qunsilê britani li Kerkukê ji aliye xwe ve diyar kir, ku ca-reserkirina problêmê Kerkukê dikare bibe "minakek bo çareserkirina hemû pirsgirêkîn Iraqê". Wî eskere kir, ku gava yekemîn bo yê yekê vegerandîna kesen koçberkiri bo ciyê wan û pêşkêskirina xizmetan bo wan e. (SHB)

Cîgirê Waliyê Musilê Xusro Goran: "Terorîstan li Telehferê eniyek hevkar pêk anîye"

Peyama Kurd - Stockholm

"Musil bajarê kurd û ereban e. Lî navenda Musil bi taybeti ji, aliye joran ji rojhîlatê Musilê ne Kurdistan e. Ev aliye Musilê, ku bi coxrefya Kurdistanê ve ye, bi giranî ji xwe xwedî rûnişvanen kurd e. Hêzên hevkaran ji wê weha bi nav dikan; gava qala Musilê dikan dibêjin: city (bajarê) kurdan (ji aliye kurd re) û city a ereban (aliye ereban qed dikan). Heta berî demekê Musil nebûbû cîgahê xerabî û terore, lê di dema dawî de hin desten derve û teroristî dixwazin ewleyî û aşıya civatî li Musil û herêma Musilê heyî xera bikin." Ev gotinê cîgirê waliyê Musilê Xusro Goran in, ku di civinek berfereh li Stokholmê de di dawiya hefteya berê hate lidarxistin.

Civîna Xusro Goran bi qasî 2 seetan dom kir û ew bi awayekî berfereh li ser rewşa Musilê rawestîya. Pirsên girêdayî Iraqê û bi taybeti Kurdistanê ji anî zimên.

Li gorî Cîgirê Waliyê Musilê, li Telehfer pirsek girêdayî turkmenan tune ye. Ev qelebalixa ku Turkiyê di déma dawî de li ser "tevkiji" yan ji "paqîjkirina civata turkmenan li Telehfer" dike, eleqeya wê qet bi rastiyê re nîne. Li wir tu tevkijiyek nîne, şerê heyî li hember terorîstan e, ku tê xwestin ku tadeyek li xelkê sivil ji nebe. Girêdayî ve babetê, Xusro Goran diyar kir: "Telehfer yek ji mezintirin qezayen Iraqê ye. Rûnişvanê bajêr bi zêdeyi ereb in, lê herweha kurd, turkmen, aşuri û keldanî ji hene. Turkmenen Telehfer xwe weki kêmneteweyek turkmen ji dibinin. Ew weki mezheb girêdayî şîya ne û ev yek ji wan re gelek giringtir e. Yek ji berpirsiyaren heri bilind ji partiye mezin a şîyan ji pay turkmenan e. Bandora wan li turkmenan gelek zedetir e, weki ku ya Eniya Turkmenen Iraqê heyî. Li Telehfer bera-gayen Partiya Demokrat a Kurdistanê û ya Yekitiya Niştimanî ya Kurdistanê ji hene.

Di dema dawî de, terorîstan ev herêm ji xwe re weki bijehekê bi kar tinin. Leşkeren el-Mehdi, hin hêzên beesi yê kevin û rîxistinê bi el-Qâidayê ve girêdayî, herweha yê ku ji aliye hin dewletên drawse ve tê, bi hevdû re li hember hêzên hevkaran û pêvajoya demokratiya Iraqê ketine nav xebatê gelek nêzik. Di pratikê de, di nav eniyekê de ci digirin. Ev xebata terorîsti ne mumkin e bête qebulkirin. Armanca wê têkbirina ewleyî û aşıya deverê ye. Karê tê kirin ji, li hemberi van terorîstan e. Hewildanek fireh tê kirin, ku tade li xelkê sivil nebe. Ew spêkulasyonen ku tê kirin, ku peşmerge hatine Telehferê, ji ne rast in, şerê li wir tê kirin, ji ali hêzên hevkar û leşkeren hêzên neteweyî yê Iraqê ve tê birêvebirin.

Rûnişvanê Telehfer bi zêdeyi ne turkmen, lê ereb in. Li bajêr, bi qasî ji %30 turkmen hene. Ya xerib ji ev e, ku ew bi xwe, xwe weki turkmen bi nav nakin. Dibêjin: "Em ereb in, lê bi zimanê turkmîn qise dikan. Em ji aliye osmanîyan ve gava ev cîgah dagir kirine, asimile bûne. Em ereb in!" Niha çîma Turkiyê li ser vê babetê dengê xwe weha bilind dike, tevlîheviyan durist dike, bi rasti ez tê nagîhêjin. Ger Turkiyê bixwaze ku xebata dijî terorizmê û hêzên neteweyî yê li Iraqê di pêvajoya demokratiyê xebatê nekin, ew derbeyekê li xwe bi xwe dixe. Pîstgiriya hêzên ekstrémist ne di berjewendiya Turkiyê bi xwe de ye. Em naxwazin em desten xwe bixin nav pirsgirekên dewletên derve, lê divê ew ji rîza pêvajoya demokratiyê li Iraqê û Kurdistanê bigrin."

Yek ji giringtin babetê ku cîgirê waliyê Musilê anîn zimên, daxwaza besdariya kurdan di serjimartina Iraqê de bû. Goran got, ku kurdêni li derveyî welêt divê di pêvajoya serjimartina Iraqê de gelek aktiv ci bigirin. Ji ber ku girêdayî vê dê jimara kurdan û mafê kurdan di desthilat û birêvebiriya Iraqê de xuya bibe.

Dadgeha Bilind dê li doza kuştina Anna Lindhê binere

STOCKHOLM (KK/PK)

Dadgeha Bilind a Swêdê bîryar da, ku ji nû ve li doza kuştina Anna Lindhê binere. Bi bihîstina bîryarê, kîfxweşîyeke mezin di cîvaka Swêdê de diyar bû. Herweha hat diyarkirin, ku hêviyên mirovan ên ji bo cîvaka hiqûqê bi vê bîryarê xurtir bûn. Hemwelatiyê Swêdê kîfxweşîya xwe anî ziman û got, ku hêviyeye mezin li ba wan heye, ku edalet dê ciyê xwe bibîne û xwina Anna Lindh dê li erdê nemîne.

Dadgeha Bilind bîryara xwe roja duşema 13.09.2004ê diyar kir. Bi wê bîryarê hat ragihandin, ku Dadgeha Bilind dê li dozê gişî binere. Piştî danzanîna bîryarê, serekdadgir Kris-tê Petersson diyar kir, ku ev cara siyem e, ku li vê dozê dê bête nerin û loma ji dê gelek balkêş be. Li gorî wî, giring e ku Dadgeha Bilind xuya bike, bê ci şertîn wê dê hebin. Hin şirovekaran ji di warê tendurustiya Mijailo Mijailovici de bal kişand ser hîzrîn pisporan ên cuda û diyar kir, ku vê rewşê di warê bîryara Dadgeha Bilind de rolek leyistîye.

Mêrê Anna Lindhê Bo Holmbergi ji bo bîryara Dadgeha Bilind kîfxweşîya xwe anî zimanî û got, ku hêviyâ wî ew e ku Dadgeha Bilind dê di encama lê-nerinê de bîryareke weke bîryara dadgeha destpêkî bide û kujeri bi cezaya miebedê ceza bike. Bo Holmbergi got: "Ez pir kîfxweş im. Ev hem ji bo mal-

batê û hem ji bo cîvaka hiqûqê tê wateyek e mezin."

Dîsan di çapemeniya Swêdê de diyar bû, ku bîryara Dadgeha Bilind bi apârez-erê Mijailovici Peter Althini zêde ecêb nehatîye. Ew dibêje baştîr e ku Dadgeha Bilind dê li dozê gişî binere.

Weke tête zanîn, Mijailo Mijailovic di Dageha Destpêkî de bi cezayê miebedê hatibû cezakirin, lê Dadgeha. İstînafê ev bîryar guhertibû û hikûmê teda-wiyya psîkolojik dabû.

Mijailo Mijailovic di 11.09.2003ê de wezîra derive ya Swêdê Anna Lindh bi kîrê kuşt û piştre diyar kir, ku "hin dengan" ew bo vê kîryarê dehfandin.

Çend nerîn û pêşniyar li ser heftînameya „Peyama Kurd“

Seîdê Dêreşî

Beri ku biçime nava mijarê, pirozba-hiyeke gerim pêşkeshi xudan û karmendên heftînameya „Peyama Kurd“ dikim; destan we xweş bin li ser vi karê hêja, ku rojnameyeke bi vi rengi „her hefti“ yan „her roji“ bo wan kurdên li Ewropayê dijin pêdiviyeka sîne ye. Bi vê kiryarê hûn dê bine berê binyatê rojnamevaniya kurdî li Ewropa. Cara yekê ye, ku belavokeke kurdî ya serbixwe li serûbinen Ewropayê bêlav dîbit. Rast e, eger bêjîm-eve bi dehan salan e ez rojnameyan dikirim û dixwînim, lê çi rojname mina vê min bi mereq û ji dil xwe neavetiye.

Geleki fer e ev belavok xwe li ser piyê xwe bigirît û berdewam bit; belki demekê bibite rojnameyeke her roji. Ev ji dimînîte ser kurdên li Ewropayê ku xudaniyê lê bikin.

Xuya û eşkere ye, ku kurd geleki diaxîvin, lê gelekkêm dixwinin, berovajî gelén pêşverû, ku gelekkêm dixwinin û kêm diaxîvin; lê hîvidar in ku xwendin bibîte dirovê hemî kurdan ji. Neyarênen me tenê ji wê çendê ditîrsin, dema kurd bi zimanê xwe dixwinin û bi zimanê xwe diaxîvin. Lewra eger em vê rojnameyê bixwinin, dê me ji mina tev miletan rojnameyek mil bi milê rojnameyên gelek zimanen dî li ciye rojnamefirotinê li Ewropayê hebit û dê dilê me şabît, dilê neyarân cîrmisit.

Evên xwarê ji nerîn û pêşniyaren me:

1. „Peyama Kurd“ an „Peyama Kurdan“?

Di van çend rîzân de, min divêt bêjîm ka „Peyama Kurd“ an „Peyama Kurdan“ dirust e?! Ü em li pey rîzimana kudi ya dirust, kîjanê binivisin. Eşkere ye ku zimanen serdest bizav kiriye gelek derz û tîka bêxin zimanê me, li gelek deveran bi ser neketîne, lê li hinek deveran ji serketin ina ye. Evca kîmasi nine û şerim ji nine, ku mirov şasitiyên xwe rastvekeyn.

„Peyama Kurd“ ci raman didet? Ev hevoke wê ramanê didet, her weku „Peyam“ navê kîcekê ye, ew kiç ji kurd e, ku li vêrê dibite salox, an wesif bo „Peyam“ e, nek palvedêr û izafe. Em dikarin gelek minakan bînin: Kiça-rind, Babê dilovan, Rûbarê boş, Kurê guhdar, Peyama kurd, Memê Alan... htd.

Lê merema xudanen rojnameyê ev wateye nine, belki wan divêt bêjîn: Peyama kurdan, Nameya kurdan, Bangina kurdan û... htd. Evca bo vê ramanê nabît bêjî: „Peyama Kurd“, ji berku di rîzmanê de, „izafe“ ye. Li vêrê dê çend minakén şaş inin û beramberi wan ên dirust:

Mînakén şaş

Emê Goz
Perîxana Amed
Siyabendê Siliv
Peyama kurd.
Karê dest
Babê serdar
Kiça Sinem

Desmala Nesrin Minakén dirust

Emê Goz
Perîxana Amed
Siyabendê Siliv
Peyama kurdan an Peyama Kurdi
Karê dest
Babê serdar
Kiça Sinem
Desmala Nesrinê

Evca ya dirust ew e, ku bêjîn „Peyama Kurdan“ an ji „Peyama Kurdi“ ku bi herdu awayan dirust e, her yekê ji ramana xwe heye. Lê ez dibînim a pêtir di ciye xwe da bo rojnameyê „Peyama Kurdan“ bit.

2. Herdu pîten „ş“ û „ç“

Her rojnameyek, yan belavokeka nû derdikeyit, pêdiviye hinek pêngavan bavêjît, ku beri hingi nehatibin havêtin. Evca ev pêngave ci ji aliye naverokê ve bin, ci ji aliye awa û şiklê nîvisinê ve bin, eger eve nehêt kîrin, dê bîminît rojnameyeke çavlêker û teqlidi. Ev heftîname ji dikarît hinek guhrina biket, ku bibine bingeh bo pêşerojê û ew dê bîte ya yekê dest bo dirêjkiri.

Ji wan guhrinan ev herdu pîten „ş“ û „ç“ nin. Beri niho ji di gelek kovar û rojname û kor û semînar de, genteşe li ser hatîye kîrin, ku ev herdu pîte ne bi awayê tirkî bin, belki bi awayê inglîzi bin, ku bi vi rengi „ş“ û „ç“ tîn nîvisin.

Roja frô ku kompyuter û internêt bûyne pişkek ji jîna mirovan, ku kurd ji jî bêbehîr nîn in. Evca „ç“ û „ş“ di internêtê de nahêñ nîvisin û

piraniya kurda „sh“ û „ch“ ên Inglîzi bi kar tînin. Edî hêvya min û gelek kurdan ew e, ku heftînameya „Peyama Kurdan“ vê delivê ji dest nedet û rînîsa kurdî ji van herdu pîtan rîzgar ket.

3. Kurmanciya jêri û pîten Latinî
Nêziktirin zaravayê kurdî ji hevdû, kurmanciya jêri (sorani) û kurmanciya jori ne. Lê ji ber ku herdu zarav bi yek rînîsa nahêñ nîvisin, ji ber vê çendê roj bo rojê dê ji hev dûr kevin. Kûrdan ku bi pîten Latinî dinîvisin, bi ci rengi nikarin pîten erebî bixwinin, herçend kûrdan bi pîten erebî dinîvisin, ew ji baş nikarin bi Latinî bixwinin. Lê herçawa bit, ji ber ku piraniya wan pîten inglîzi dizanin, bi sanahî dikarin xwe hîni latîniyê ji

bikin. Lê bo yê bi pîten Latinî dinîvisin, zehmet e xwe hîni pîten erebî bikin. Ji ber vê çendê, ew kûrdan bi Latinî dinîvisin ji zaravayeke mezîn û pêşketiya kurdî bê pehrû bê agah in li ser wê afîrandina kurdî ya bi

pîten erebî têt kîrin. Evca pêşniyara min ew e, ku kûrdiya soranî ji di vê heftînameyê de bi pîten Latinî bihêt nîvisin, da gelê me pêtir ser vi zaravayî û nîvisinê wi helbibin. Ev pêngave ji dê bîte pêngava yekê, ku heftînameya „Peyama Kurdan“ pê rabbit.

DereSi@gmx.de

Dewletek di dilê me de

Guhdar Ismaîl _ Zaxo

Di dîroka vê deverê de, di hindek derfet û maweyan de dewleteke me kûrdan li ser ciye me hebû. Li dûf şîyan û pêçebûnan ji me bangâ dewle tîbûn e kiriye. Zilhêzen cihani yan yêñ herêmi - ewêñ ku hêza wan ji me pitir - herdem hewil dane, ku bi ser vi welati zal bin. Kurdistan ji welateki pir bi xêr û bêr e. Jêderen avê, gazê, kanza, kanî û berhemîn dî yêñ xav tê de zor in. Hemî gavan ji berê wan lê bûye, ka dê çawa şen desti bi ser de girin. Mezintirin çarereşî ya ku bi sere kûrdan ji inay, perçekirna wê bû. Evçende ji weku nexxwesiyeke giran bûye, ku nehêle kurd bigîhêñ mafêñ xwe. Ewêñ ku Kurdistan perçê kirin, mezintirin xiyaneta lê kîrî. Eger kareki negetîv hate encamdan, ta ku ew kar dibîteve pozetiv û dûbare rast dibîteve, dê gelek dem pê re derbas bit û dê gelek arîşen (giriftêñ, pirsgirêk) dî ji jê peyda bibin. Perçekirna Kurdistanê arişê bo kûrdan çekirine û bû sedema ku layenê desthilatdar - ci yêñ dewli yan yêñ herêmi - xwe bi vê kîseyê ve mi-jûl bikin, lê bernameyên wan ji bo çareserkirinê ninin û divêñ di gel de serederiya dembûrandinê bikin. Layenê peywendîdar li dûf berjewendiyê xwe serederiyê di gel vê kîseyê dikin. Eger di gel bin an ji di gel nebin, egeren wan ji bo veşartina helwesten xwe téra xwe hene.

Welatê me kûrdan û di gel wî ji hizir û rebazên me hatine perçê-

kirin. Ta ku vê dawiyê ji derdê birakuji û şenê navxweyi em neberdayne. Eve ji helwesteke

ne di xizmeta-kurdâyetyê de ye û bitenê dijiminê me pê sad dibin. Eger hêzên kûrdi ji bo hevguncan, hevkari û hevbendiyê ci bername nebin, ji layê kêmî ve bila pêşgiriye li ber hev nekin; bila derfetê bo fireh partîniyê û fireh hizir û bûrûbaweran û pêk ve jiyanê bidin.

Dijiminê me ji ber egeren zorxwaziya siyasi û abori naxwazin ku Kurdistan ji sinorêñ desthilatdariya wan bîhêtin vegetandin an ji di asteke kêm ji de mafêñ xwe werbigirin. Li hember vê yekê, em kûrd ji xebatê dikin ku mafêñ xwe bi dest ve bînin û weki hemî welat û neteweyen din bi serfirazi bijin. Em dikarin bêjîn, ku di nav dilê her kurdeki de Kurdistanê azad û serbest dijî û hêviya me hemîyan e, ku me ji dewleta xwe hebît. Eger em bêjîn me dewlet ji nevêt, dijiminê me her ji me bawer nakin. Bo ç? Ji ber hindê, ku ew bi kiryarêñ xwe dizanin, ka wan çend zulm û zordari û sitem derheqê kûrdan kiriye. Aya encamêñ vê zordariyê dê ci bit? Û berhemâ vê xwîn, qurban, xebat û fedakariya xelkên kûrd ji dê ci bit?

guhdarsismayil@yahoo.com

XuŞXUŞOK

Mîşel Têmo - Qamişlo

Binyatêñ ku mirov dikare hikumî li civatekê bike, hin mövikên bingehin in, ji wan ji azadiya nerîn û gotinê û herwehâ azadiya mirovan û qelaxivti-na kelija ye.

Hebûna demoqratiyê bi hebûna bin-kokên wê ye û ev di civata Suriyê de ji roja partiya Bees di 8ê adara sala 1963ê de kelij bi wergerîneke leşkeri bi dest xist.

Ji wê rojê de, binyatêñ herifandina civatê têne çandin. Ji xwe di seri de, pêkanîna yasayen awarte yêñ destûr, mirov, raman û dadi tevan qedexe di-

ki. Ne tenê wisa ji, lê belê heta civat bi xwe winda dibe, çimkî civata ku mirov tê de tête çewisandin û bişaftin, helbet hêz û tevgera civatê binzindan

û ax dibe.

Civet bi mirovê xwe ye û civata Suriyê mirov tê de hatîye herifandin, ci ji layê kesayetiya xwe û ci ji ji layê perwerde û bihayen sinci yêñ xwe heta ji layê angasten civata xwe.

Wisa perwerdiya Bees dikaribû mirovî beherifîne, ci bi agir û zindanan an ji bi serbariya ku daye endamên xwe, nemaze leşker û serbazên parastinê û heta berpirsiyaren bees bi xwe. Loma sermiyanen Suriyê - ci yê abori û ci yê sinci - tev hatia firkirin.

Ango karê ku ramanen Bees di civatê de kir, gelek dijwar e; meydana civatê bê civat maye. Ji xwe 95% ji mirovén Suriyê li qiraxa jîyanê dijîn.

Tenê 5% ji mîleten Suriyê kelij û sermiyan û raman û ... bi dest xwe xisti-ne?

zetiire@yahoo.com

Serokê Komeleya Demokratî, Çand û Hevgirtina Kurd a Enqereyê Nuredin Aydin:

“Divê Tirkîyê zagonê xwe biguherîne”

Berî demekê eşkere bû, ku ji ber bikaranina peyva “Kurd” di navê wê de, Tirkîyê dixwaze dont li diji Komeleya Demokratî, Çand û Heygirtina Kurd a Enqereyê veke û bişîne dadgehê. Serokê komeleye Nuredin Aydin bi Peyama Kurd re li ser komeleya xwe û armancen wê û herweha helwesta wî ya derbarê doza li diji komeleye diaxive.

Peyama Kurd: Armanca avakirina komeleya we ci ba?

Nuredin Aydin: Berî her tiştî, divê em di her qada jiyanê de xwedityî li zimanê xwe

bikin, bi wî biaxivin û wî biparêzin. Gelek kes zimanê xwe ji bir dikin. Gelek kes doza kurdhayetiye dikin, lê bi tirkî diaxivin. Di vê mijaré de, emê geleki hesas bin. Loma yek ji armanca me vekirina kursen zimanê kurdi ye. Ya din, em dixwazin xwedityî li çanda bay û kalen xwe bikin û wî biparêzin.

Di 15-20 salen dawî de, bi milyonan kurd koçber bûn û ji welatê xwe dûr ketin. Zarokên li van deran mezin dibin, bi hesanî dikarin ji nasnameya xwe dûr bikevin. Ev ji problemek mezin e. Komeleyen weha bô çareserkirina pirsên wan ji pêwist e. Ev koçberi pirsên civaki ji bi xwe re tinin. Gelek xirabî têne keçik û zarokên biçük û ciwan. Divê em xwedî li wan ji xwedî derkevin. Bi alykariya dewletê ji ev kesen bê dile û ji welatê xwe, ji gundên xwe reviyane imkana bo wan çekin

ku veerin, nehelin bêtir perşan bibin. Ancax wê gave em dikarin behsa hevalti û birayetiye bikin. Lê waxta ew di warên weşan û ziman, xwendine û televizyonê

De nikaribe xwe ifade bike, li kû dimine birati? Wê birayetiya kurd û tirk çawa bibe?

Li aliye û din, em ne résistinike siyasi ne. Her kurdeki siyasi - helwesta wî ci dibe bila bibe - dikare li komeleya me bixebit. Em hemû dikarin di warê ziman, çand, huner û dirok de bi hevdure kar bikin.

Ji ber wê yekê dewleta tirk we dide dadgehê?

Em komeleyeke çandi ne, ku li ser ziman, huner, dirok û coxrafyayê dixebeit. Em dixwazin ku her kes bikaribe bi zimanê xwe hin bibe. Li Tirkîyê 20 milyon kurd hene. Ji me re dibêjin: “Hün kêmneteweke weha çebikin, hûnê bi vi awayî Tirkîyê bikin du perce. Hün Tir-

kîyê belav dikan”

Havalîn me yon hîqînat jî ber paraztin amadekevariya xwe dikan. Ji ber ku peyva “kurd” di navê komeleya me de peyda dibe, weha li me dikin. Li Tirkîyê bi navê gelek gel û neteweyan résistin hene. Çerkez, azerî û çeven komeleyan binavî xwe vekin, kes dengê xwe nahe. Lê ji ber kû me navê kurd li komeleya xwe kiriye û me diyar kiriye, ku eme di warê çand, ziman, dirok û hunera gelê xwe de bixebeitin, ji me re dibêjin ku divê em navê xwe biguherînan ew li diji de doze vedikin.

Li gor pivanen Yekitiya Europayê (YE), Dewleta Türk nikare hebûna neteweya kurd nepejirine, li li alyek din ji dixwaze di vir de ci bistîne. Ev cawa cedîbe?

Beguman li Rojhilata Navîn neteweya kurd yek ji yê heri kevin e. Ew bi gotinê hin kesan ne winda dibe, ne ji şûnde çedibe. Zagon ji tiştî

naguhere. Ma ji ber ku zagonê wan hebûna me napejirine, tê wê wateye ku

kurd min in? Na, divê ew zagonê xwe biguherîn. Di warê hîqîne jî de berdela wê ci be, eme bidin. Emê hebûna gele xwe inkâr nekin û nekevin nav helwestek ixanetê. Li gor peymanen nav neteweyi yê ku Tirkîyê imze kirine, nabe ku ew weha bike. Nabe ku me bi cudaswazîye tawanbar bike ji ber ku em xwedî li daxwazén xwe derdikevin. Di vê meseleye de tiştîku bihèle em bifikirin û xwe ji bo wê aciz bikin, tune.

Tirkîyê hebûna kurdan bi awayeki fermî nepejirandîye û xwe nade ber. Gela Tirkîyê ne ji dil dixwaze bikeve YEye?

Ez nûha dikarin tenê ser navê xwe biaxivim. Li gorî min, ew ji dil dixwazin. Dixwazin ciye xwe di YEye de bistîn, lê bê meji ne. Ya din, di nav xwe de ne yek in. Hinek ji wan terefdarên şer in û her dixwazin kurd û tirk di nav şerî de bin. Aliyek ji dixwaze rûyê xwe bide Europayê. Lê belki ev kar ji wan re zede ye.

Hêviyên ji guhertinê li Suriyê û ciyê Pirsa Kurdi tê de (1)

xwedi desthilat dit ku ji wan re bastir e, ku bîhîlin rewş wek berê di bin siya sero-keki nû yê bê hêz û bê tecrûbe de berdewam be; sero-keki ku jê tê xwestin, ku destek be ji bo berde-wambûna weznekê di navbera yê li hem-

Dr. Abdulbasit Seyda - Sweden

xurtkirin û serrastkirina tevdîra bi rejîma Iraqê ya ketti re avetibûn.

Di rewsek weha de,

du re hatîne pêsiya rejîmasuri. Yek jê, ku wek berê berdewam bike û guth nede milet. Li gor tiştîn berdest ên niha, xuya

ye ku hinek

tîst di wî warî de bûne, bi taybeti di warê karêne hewbes û paraztin-nehêni de, ci di seviyâherêm de yan ji navneteweyi de û ew civîn 3 alyî ku doza wan dike û di wan de besdar dibe. Li kîleka dewleta Tirkîyê û Iranê hinek gav di vê riye re tene awtin, bi ser de ji danûstandin û alikarîyen paraztin di navbera istixbaratîn surî û emeri de édi ne tiştî vesarti ne.

Lê belê pîrsîrêk ew e, ku Emerika dixwaze di herêmê de guhertineke nû û formeke nû pêk bişîjî ev yeka han wê bîhèle ku guhertinê herêmî çebîbin, destpêk li Iraqê bû, lê ti cari nakeve serê mirovan de, ku wê şopa rewşa Iraq li ser

dewleten derdora wê nemine, bi taybeti Suri, ya ku Iraq jê re di yek wexti de kür-

bûneke erebi-kurdî ye.

Riya din riya vebuna reforman li ser multîye. Lê belê ev lişî di roja me ya troj de dan xîya ye, di gel wan dirûşmîn ku li vir an li wir tên gotin, en dibêjin „wê guhertin cebibe û hesabî wan berpîsiyaren xerab re bê ditin“, „wê program û plan ji nû ve werin sererast- an ji durustikirin“.

Lê belê hemî signal didin xuyakirin, ku tiştî tê gotin, ji derveyî garcoveya leystika korbun û şasbûne dernakeve, ew leystika ku rejîma surî ji mîj ve tê de sareza ye.

Reformîn ku tê xwestin, di riya dûrkîrina desten wan mirekên vesarti ji dezgehen paraztin û leşkeri re dibe, da ku ji hatîne welat û jiyana xelkê dûr kevin. Lê ev tiştî pîrî zahmet e ku bibe, ji ber ku li diji bingeha leystika wan balansen li ser bingehîn berjewendiyen di navbera navvendîn hêzan de di rejîma surî de hene.

Tiştî ku hêviya vê riye bêtir kêm dike, qelsbûna oposisyonâ fermî ye, ku di hundire wê de partîyen ku hevbendi bi Partiya Bees a kwerdi desthilat re cekirîye hene. Ev partîyen han di nerîna mîleti de pergeyek in ji dewletê û duvíkek bêhêz û bê kesayîti ne.

Dewlet ji aliye xwe ve wan partîyan weke destekê ji bo şasbûne bi kar tîne, ti qîmetê nade heybendiya ku bi wan re cekirîye û ti giraniye ji nade wan, ji ber dizane ku di nav mîleti de biçuk û bê hêz in. Lê li gel her tiştî ji, disa hesabekî ji wan dike û wan li ser oposisyonê di hejmære.

Partiya Bees di roja iroj de bûye wek perdeyekê ku kesen xwedi hêz xwe di paş wê de vedişerîn. Mebesta min bi vê yekê ew e, ku ew hêzên xwedi desthilat di desten polisen nehêni û leşkeri de ne. Ev hêzên han berhemâ wî mejîyi bi xwe ye, ku Hafiz el-Essed, serokê Suri yê ku welat beri bêtir ji 30 salan bi rê ve bîriye, çekirîye. Pişti mirina wi, gelekan texmîn kir, ku rewş wê li gorî berjewendiyen neteweyen li Suri, ci ereb, ci kurd an ji yê din biñ, ber bi başbûne ve biçê.

Lê tiştî ku çebû, ew bû, ku wan hêzên

Di Tewrat û Încilê de qala kurdan

Douglas Layton

Amadekirin: Fadil Ozçelik

Pêşgotin

Berî pénc hezar salan, mirovên li herêma ku niha Kurdistan e, dijîyan, ji ber sedemên mina ser, pirsgirêkên coxrafîk û ziman ve, di sîklêñ eşiran de belav bûbûn. Eşîrên li herêma Zagros û dora wê bi navê Lüttobi, Kasiten û Hürrianer dihatin nasin. Divê em hîn çendeki bijimêrin. Dirokzanê yewnanî. Herodot wan wisa rîz dike: eşîrên Bousea, Paretaceni, Strouchaten, Arizante, Boudî û Magos besdari komeleyekê.

bûne û di bin navê Medan de hatine ba hev. Dawiyê van Medan li her derê herêma ku lê bûn, serweri kir û ew der bi dest xist.

Tê gotin, ku berî vê dîrokê eşireke bi navê Gûti yan jî Gûtiûm zahf

xurt bûye; ev eşira bi şikleki nîvpêşveçûyî nêzîki sed salî serweri ajotîye. Li gori niviseke sumeriyan, ku di sala 3000î berî zayinê de li ser lewh-eyekê hatîye nivisandin, wisa tê fêmkinîn, ku ev eşiran ên

welatê Karda an jî Qarda ne. Li gori gotinan, dema ji van mirovan Qardûx dihat gotin, Aleksanderê Mezin di vê herêmê re derbas bûye û wisa nivisandiye: "Pêşiyê ji van mirovan Cardûchi dihat gotin, bila edi Cardûten bê gotin."

Biryar e ku Medan, li rojhilat ji herêma Zagrosa çiayî dest pê kiriye û eşîrên li vê herêmê dijin, mina geleki (neteweyekî) kirine yek (anîne ba hev). Yen ku di salên 727ê berî zayinê de ji Atînê heta Tehranê serweri ajotine û qraliyetîn mina Urartier û Manaeane daqurtandine (xera kirine) ji med in.

Dirokzan Darmatesta ji aligirê vê ramânî ye û di "Iranian Studies" de, digihê vê encamê: Bapîrêk kurdêni iro ji med in. Arnold Wilson di

"Mesopotamia: Clasess of Loyalty 1918-1920" de wisa nivisandiye: "Gelê kurd ji medan e û zimanê wan jî ji zimanê rojava-îranî ye." Profesor Cyes di "The Historian's History of the World" de dibêje: "Med xeyni eşîrên kurdan ne kesek ji bûn, dexli njada ari bûn û hindî-ewropî bûn." Vladimir Minorsky ji di "The Kurds, Encyclopedia of Islam" de piştgiriyê li vê ramanê dike. E. Sloane ji ji kurdan re dibêje: "Zarokê medan."

Ev navê Med, ku rojekê ji rojan edi dev jê berdan, li dêvla wê "Kurd" (bi

Qurti an ji Kardûchi re meriv) danîn, disa bû navê vî gelê ku li herêma çiayî de dijin. Ya rast ev e, ku medan bi serfiraziye mezin zimanê xwe,

çanda xwe û her tiştîn xwe yên dema pêşin bi nişanên xwe yên

fiziki dewri kurdan kirin û bi vî awayî bona herduyan ji di yek manê de giringiyê qezenc kirine. Di derheqa ku babeta kurd ji medan in, ewqas nişanên zexm (en ku mirov bi wan bawer bibe) hene, ku bona vê pirtûkê mirov dikare bi şikleki bê hejmar

bêjeyen kurd û medan
biguherînin.

Gelek mirov bi kîfxwesi dixwazin, ku vî mirasê kurdan inkar bikin. Ji ber ku ew dixwazin wan ne hew geleki bê dewlet, herweha dîroka wan jî nine bidin nasin. Armanca bingehîn a vê pirtûkê ji kurdan re li gel kirina hurmet û birêziyê, derxistina holê ya qîmeta wan a rasteqini ye.

Ji ber em dibinîn ku Xwedayê Mezin dîroka dewlemend ya vî geli bi peyama xwe ve amade kiriye...

Bexçeyê Adenê, Med û Sérknas

Neteweya kurd di herêmeke mezin de diji. Di roja me de, ev herêm mina pariyen cûr be cûr welatan e. Gelek bûyeren ku di Tewrat û Încilê de derbas dibin, li Kurdistanê bûne, û gelek hunêrmendênu ku navê wan di Tewrat û Încilê de derbas dibin, li vî welati jiyane.

Di Tewrat û Încilê de nivisandî ye, ku Xwedê di nava çemên Dicle û Feratê de ci daye bexçeyê Adenê, ku heta niha ev herdu çem li Kurdistanê diherikin.

Em şopîn pêşin ên dîroka mirovayetiye li welatê ku em jê re dibêjîn Kurdistan û herêmê li dora wê, nabînin. Hün dikarin vê di pirtûka Mûsa ya yekemîn Afirandinê de bixwînin

Afirandin 2, 8-15

Xudan Xwedê li Adenê bexçeyek danî.

Mirovê ku afirandibû ji, danî wir.

... Û ji Adenê çemek diziya,

Ava xwe dida bexçeyî û bi car mili ji hev vediqetiya.

Navê çemê yekemîn Pison e...

Navê çemê duyemin Gihon e...

Navê çemê sêyemin Dicle ye... Çemê çaremîn ji Ferat e.

Û Xudan Xwedê bona ku li bexçeyê Adenê binere, tê de bixebite, mirov danî wir.

Malbata Nûh, bi şikleki nuwaze ji aliyê Xwedê ve hate paraztin. Piştî ku tofana mezin qedîya, keştiya ku Xwedê bi Nûh re da çekirin, li vê herêma ku em jê re dibêjîn Kurdistan, gitâ se-lametiye.

Afirandin 9, 1-15

"Xwedê Nûh û lawêni wî piroz kir û ji wan re got:

"Bi berdar bin û zêde bibin û rûyê erde dagirin."

Dawiyê ji Nûh û lawêni wî re wisa got:

"Ezê niha peymana xwe bi we û paşı bi njada we re navdér bikim:
... kevana xwe danîm (ser) ewrê û wê (ev) di nava min

û rûyê erde ve bibe nişanek. Û wê bête dîtin, dema ku ez ewrê binim ser erde, wê kevan ji di ewrê de bê xuyanîkirin û ezê peymana ku di nava min û we de û di nava her hebûna zindi, ku xwedi bedenê ye, bi bir binim."

Xwedê keskesorek dani ezmanê, ku bila nişanek peymana xwe rî me bide. Iro ji dema baran bibare, em li deşt û çiyayê Kurdistanê de keskesora Xwedê, ya bi rewnaki dibiriqe, dibinîn.

Hemûyên din di tofanê de mirin. Jîyan bi Nûh û malbatâ wî ve ji nû ve dest pê kir. Ev çirok mina ku em dizanîn, li çiyayê Kurdistanê ji dayik bûye.

Reha civaka hemdem û sivil ta diçe xwe dispêre wir: Cotkari, bestiri, şivanî, heskarî, kûzgerî û hwd.

Med bapîrêk kurdan in

Em di ferhenga Încilê de dixwînî û hin dibin, ku Med, dewleteke kevnare ya Asyayê ye û li baştû Behra Hazare, li bakurê Elama, li rojhilatê

herêma çiyayê Zagrosê û li rojavayê Parta nin. Di roja me de, ev herêm Kurdistan e.

Hespên dewleta Med zahf tên nasin û bi aliyê xwe yên din ên dewlemend ji geleki nav û deng dabûn. Mîna ku me daxuyanîkirin, ji Yewnanistan heta Tehranê di bin serweriya medan de bû.

Ev dîroka nûwaze ya kurdan dihere berî hezar salan û ev dîrok bi gelek aliyê xwe di Încilê de, ne bi navê Kurdan, lê belê bi navê "Medan" derbas dibe.

Di Tewrat û Încilê de Med/Kurd ewqas şervanên tirsehêz bûn, ku gelek netewe hewcedar bûn seri li ber wan deynin. Lê belê li aliyê din jî, bi mîvanperweriya xwe ya li hemberi her kesi ve hatibûn naskirin.

Dema Cihûd ji aliyê aşûriyan ve hatin sergûnîkirin, kurdan ew qebûli welatê xwe kirin. Em dikarin vê bûye ra dîrokî ji di Încilê de bixwînin.

Qralen Duyemin 17, 6

Di sala neherain a Hoşa de, Qrale Aşûre Samiriyê fetih kir û

İsrailê ber bi Aşûre ve ajoz û wan li Halahê, li Habora çemê Gozanê ye û li bajarê medan de bi ci kir.

Kurd, di dîrokê de li hemberi neteweyen din tim û tim bi xweşditinî bûn. Weki din, hetâ vê roja me mîvanperweri di jiyana rojane ya her kurdeki de heye û pariyek wisa ye, ku ji tu cari nayê hiştin (beyî wê nabe).

(Berdewama Nîvîsê heye)

Pêvajoya Yekîtiya Ewropayê û tevgera bakurê Kurdistanê

Mehmud Kilinç

Pêvajoya endamtiya Tirkîyê ya Yekîtiya Ewropayê (YE) hêdi be ji, lê diherike. Him berpirsiyarên YEyê û him ji yên Tirkîyê li ser pêvajoyê her roj ditinê xwe diyari raya giştî dikan. Bi çûna komîserê YEyê Günter Verhuegen bo Tirkîyê û bi taybeti ji sefera wî ya bo Kurdistanê, gengesîya li ser pêvajoyê bêtir kir. Bona endamtiya Tirkîyê, biryara asta YEyê ya dawiya vê salê li ser riya YEyê, bona Tirkîyê weka qonaxeke bingehîn e. Wisa xuya dike, ku raporta YEyê eger dê deriyê endamtiyê li Tirkîyê re bi awayekî konkrêt veneke, nagire ji û bona ku guftûgo dest pê bikin, gavek erêni dê bête avetin. Lê endamtiya Tirkîyê dê demek dirêj bajo, di rojê dawî de, bi taybeti li paş sefera Verhuegeni qala panzdeh an ji bist salan tê kîrin.

Bona me mijara giring bi endamtiya Tirkîyê miletê kurd dê ci bi dest xe, yan ji ci ji dest birevîne? Dîtinek hevbes heye, tê gotin ku "eger endamtiya Tirkîyê pêk were, divê kurd daxwaza dewletê serbixwe ji bîr bikin." Bê şik, eger ji bîr nekin ji, demek dêrêj dê ji rojeva kurdên bakurê Kurdistanê derkeve. Di vir de pirsek derdikeve pêş: gelo bila kurd li ber endamtiya vê dewletê asteng bin? An ji dikanin tişteki wisa bikin, hê dem ne bîhuriye?

Bi ya min, bi qasî dê kanibin ku Tirkîyê nebe endamê YE û rê lê bête girtin, derfetê ewqasî zêde di destê tevgera bakurê Kurdistanê de nema ne. Belki bikanibin bi derengiyê keve, lê bi temamî derfeta berbendkirinê nema ye. Ji dest vê, ya qenc ev e, ku tevgera bakurê Kurdistanê dê çiqas zêdetir ji pêvajoyê fêde bi dest xe, bihizire, hewl bide û li ser bernameyek hevbes û realist li hev bike, kar û barê siyasi û diplomatik bimeşîne. Ü divê pêwisiyek taybet bide rîexistiniya civaka sîvil.

Di roja iro de, tişte heri giring li ser bernameyek hevbes û realist, lê bi mafêni miletê kurd ên demokratik û neteweyî hatibe hûnandin, hevkariyek neteweyî ye. Her çiqas windayî dê hebin ji, tevgera bakurê Kurdistanê vatiniyê xwe yên siyasi û diplomatik

di ci de bi kar bîne, desketiyê miletê Kurd dê ne hindik bin. Helbet eger di ci de gav bêne avetin! Mixabin tevgera bakurê Kurdistanê bi qasî giringiya wê heta mirov dikane bi awakî din ji bêje, bi qasî xeterê ku dê bi xwe re tine, mijar fam nekiriye. Wek min li jor ji got, divê em piştrast bikin, bi qasî ku dê derfetan derxe, ewqasî ji xeter hene û ihtimala ku kurd bi tenê hinek mafêni marjinal ên kulturi di pêsa xwe bibînin ji, heye.

Li ser pêvajoyê di nav tevgera bakurê Kurdistanê de ciyê ditin hene, mirov dikane vana bike sê beşan. Beşek bi tenê temaşe dike. Him bi qasî ku li ser pêvajoy tesir bikin, ne bi hêz in, qiweta wana tine ye. Him ji bi endamtiya Tirkîyê ve hesabê destketi û wendayî ya nekiri ye. Hinek tiştan dinivisin, lê ji mijarê der in û bêhna gengesîyen salêni bîhûrî jê tê û ji xwe fam nekiriye. Beşê din, evan hewil didin di gel hinek sazî û kesen di nav YE de kêm be ji, peywendiyan pêk tînin, carina belevok an ji reportan diweşînin, lê ji ber ku saziyên YEyê ji hêza wana dizanin, bi temsiliya wan a di nav gelê Kurdistanê de hesiyane, her çiqas li ser daxwazan rast disekinin ji, nikanin bi bes tesir bikin. Beşê sêyem, di pêvajoyê de ya herê balkêş ev e. Him giring e, eger vatiniyê xwe yên neteweyî bi kar bînîn û him ji gelek xeter jê peyda dibin, ji siyaset û helwesta vana. Xeterê ku ji siyaseta vana rû didin, ji hêviya ku jê tê kîrin, gelek zêde ye.

Ez bawer im we fam kir, ku di beşê sêyem de ez qala kijan siyasetê dikim. DEHAP, Kongra-Gel, parlementerên DEPê yên ku ji girtigehê derketin, hinek kesen ku nasnameya wan şeli ye û derdorêna asimile kiri, da ku vana dev ji mafêni miletê kurd ên demokratik û neteweyî berdane, bi helwestek ajitativ, dirûsmîn "demokratik û birayetiya gelen" derdixin pêş. Evan dibêjin: "Ne hewce ye ku mirov ti şert û mercan li ber Tirkîyê derxe, eger ti maf nayên pejirandin ji. Bona ku di navbera Tirkîyê û YEyê de muzakere dest pê bikin, divê kurd helw bidin, alîkar bin." Ev dîtinâ eşkere ye, lê evan qala niyetek xwe ya veşartî ji dikan; bi ya vana, "ewil bila Tirkîyê qonaxek din

biborîne, gavek din nîzîkî endamtiya YEyê bibe, dema ku dê nikaniye bi paş ve gav bavêje, kurd dikanin wê demê daxwazan xwe him li YEyê û him ji li Tirkîyê ferz bikin."

Ango beşê sêyem, eger ji dil bin, da ku gelek kes ji dil bûna vana bi şik in, piştî ku Tirkîyê tarixa muzekereye stend, dê dest bi daxwazan xwe bikin. Encax evan hesabê du tişta nakin: ewil raya giştî û YEyê û ya din ji, li ser mijarê giringiya rîexistiniya gelê Bakur e. Eger we bala xwe dabiyê, hê ji YE dibêje, ku "daxwazan kurdan ne vekirîne, divê kurd di daxwazan xwe de zelal bin." Gelo kurd ci dixwazin, bi tenê demokratiya Tirkîyê dixwazin, an di nav Tirkîyek demokratik de, mafêni demokratik û neteweyî dixwazin? Herweha mafêni neteweyî ci ne? Di van mijaran de, xasima divê tevgera bakurê Kurdistanê xwe zelal bike. Eger di demê de daxwazan neteweyî nekevin rojeva YEyê û raya giştî û dem derbas be, carek din bi paş ve vegerandin herdem ne hêsanî ye.

Wekî din, divê em xwe nexapînîn. Li beranberi me dewletek heye, ew ji hesabê xwe dike, saziyên wê hene, pisporêne wê hene û ji me qat be qat bi lezter û firehtir karê xwe dimaşine. Di navbera dewletê ewropî û Tirkîyê de berjewendiyê kûr û fireh hene; eger carekê dem bihure, gelo kijan dewlet dê dev ji berjewendiyê xwe berde û mafêni miletê kurd bipesine? Ji xwe dema ku tevgera bakurê Kurdistanê bi helwestek eşkere û bi hêzek xurt daxwazan xwe bi lêv neke, bi YEyê ve nekeve nav karekî siyasi û diplomatik û peyan nêde, dê çawa kanibe doza mafêni xwe bidomîne?

Ji dest vê, weka Lozanê divê dirok carek din dubare nebe. Di pêvajoya muzekereyan de divê çendixaleten bingehîn hene, bi navê daxwazan miletê kurd li ser bêye sekinandin û divê bikevin rojeve. Bona vê ji, hevkariyek neteweyî divê. Ya qenc ev e, ku hemî parti û hêzîn bakurê Kurdistanê, eger di mijaren din de li diji hev bin ji, di mijara endamtiya Tirkîyê ya YEyê de di nav hevkariyek kevin û bernameyek hevbes bipejirin û ji raya giştî re eşkere bikin. DEHAP û Kongra-Gel ji tevlê.

Bi ya min, çend xalê bingehîn hene, divê ji vana paş ve gav nêye avetin: Pejjirandina nasnameya kurd di zagonê Tirkîyê de, mafê perwerde û hîndekariya bi kurdî, serbest kirina siyaseta bi nasnameya kurdî, afûyek giştî... hwd.

Helbet gelek daxwazan kurdan hene, lê ev yên bingehîn in û ti cara divê kurd ji vana paş ve gav neavêjin. Di vir de, ez dixwazin balê bikşînim ser helwesta parlementerên DEPê yên ku hatin berdan. Di pêvajoya têkoşîna bakurê Kurdistanê de, giringiya van kesan derket pêş. Helbet ev kîfxweşîyek e. YEyê ji navê birêz Leyla Zana û havalê din derdixe pêş. Wisa xuya dike, ku di cotmehê de Parlamena Ewropa dê vana daweti Strassburgê bike, bi mebesta ku Leyla Zana xelata Sakarov bistine. Tê gotin, ku Leyla dê di PEê de axavtinekê ji bike. Bi ya min, divê Leyla axavtina xwe bi kurdî bike û li ser mafêni miletê kurd ên bingehîn bisikine. Helbet ew dizane dê çawa bike, lê helwestek wisa vatiniyek dirokî ye. Tiştekti wisa ne li diji helwesta wê ya aşitixwaz e, imaja wê tarî nake, berevajî jê re dê sempati û piştevaniyê zêde berhev bike.

Kurd hemî hesabêni xwe li ser endamtiya Tirkîyê dikan û gelek hesas in. Beşek difikire, ku Tirkîyê nebe endamê YEyê weka ku bona miletê kurd paşa dînyayê dê were. Na, ne wisa ye. Divê mirov vebijarka ku dê nebe endamê YEyê, ji bifikire.

Hema bilâ her kes zanibe, ku di rewşek wisa de, helbet her du hêl ji dê winda bikin, lê bi ya min Tirkîyê qat bi qat ji miletê kurd zêdetir winda bike, zîrarê bîbîne. Ev mijarek din e, pêwîst e mirov li ser egeren wê ji bi dûr û dirêj bisikine. Bila ev bisikine nivîsek din, lê bi kurtî mirov dikane bêje, ku rewşa siyasi ya dînyayê û xweguhertinê li Rojhilata Navîn dê bastir li kérî miletê kurd bén. Dema ku Tirkîyê nebê endamê YEyê, ne hewce ye ku kurd hêviya xwe ya dewletek serbixwe winda bikin. Derfetek wisa ne dûr, berevajî niziktir dibe.

Kilincm@aol.com

Nameyên we Nameyên we Nameyên we Nameyên we Nameyên we Nameyên we Nameyên we

Silav ji Ermenistane!

Ez derketina rojnameya we pîroz dikim. Serketina we daxaza dilê min ye.

Bi silavên germ.

Temurê Xelil

Derketina Peyama Kurd li gelê kurd pîroz be. Ez bi hêvî me, ku ew bi rasti peyîmek be bo kurdan, bi taybeti yên li Ewropa dijîn. Herweha hêvidar im ku ew bibe qadeke fireh û azad ji bo derbirîna ramanan durust û rê li ber her pînuseke azad were vekirin. Bi hêvî me ji niha de asoyen we fireh bin û sansora li ser tu pînûsên ku di xizmeta gelê me de bin, tune be. Her bijin û sed silav.

Jan Dost – Elmanya

Hevalên hêja!

Bê guman e, ku kurd pêwîstî çape meniyeke azad in, ji ber ku bê aza diya raman û gotinê û rexnegirtinê tu caran civateke saxlem bi bîr û baweriyen hemdem ava nabe. Îroj em ne bi tenê di qonaxa azadiya neteweyî de ne, lê belê herweha pêwîst e em di warê civaki, kulturi û ta siyasi ji guhertinê bingehîn û ji kok ve bikin, ji ber ku em di gelek waran de pir dereng mane li gor pêşveçûnên ku li cihanê di hemî astan de dibin. Civata me hîna bi ramanan ne li gor demê û kevin tev digere û nirxên xwe ji li gorî van pîvan û ramanan diparêze. Loma hebûna rojnameyeke hefteyî ya azad pir giring û pêwîst e, û em hêvidar in ku rojnameya we vê kîmasiyê ji holê rake û bibe alavek

ji bo perwerdekirina civata me li ser nirxên demokratîyê, ku bûne nirxên navneteweyî, û ev kovar karibe me bigihîne astan miletên din ên azadîwaz û demokrat.

Her serkefti bin.

Dem baş hevalno!

Bi bîhistina mîzgîniya weşandina rojnameyek nû ya kurdî, ez dilxwes bûm. Hêviya min ew e, ku rîya rojnameya we vekirî û temenê wê dirêj be. Xetek kurdistanî bigirin pêsiya xwe, hûnê ser bikevin meyûj

Abdullah Hicâb

Ez we pîroz dikim! Wek ku tê zanîn û dîtin, iro di çapemeniya kurdî de valahi û hewcedariyeke mezin heye. Ez hêvidar im, ku Peyama Kurd hindek be ji, dê beşek ji valahi û hewcedariyê dagire û dî vi warî de roleke mezin û erêni hilde, balansekê cêbîke. Ü di pêşxistin û pêşketina ziman, wêje û çanda kurdî de roleke mezin bîlize.

Ez ji Peyama Kurd re temeneke dirêj dixwazim û careke din we hemûyan pîroz dikim. Bila desten we sax, pênuşen we tuj û kompûterên we ji saxlem bin!

Amed Tigris

Derketina Peyama Kurd pîroz be. Hunermend Eli Baran

Dema Şerefkendî hate terorkirin, ez li Mykonosê bûm!

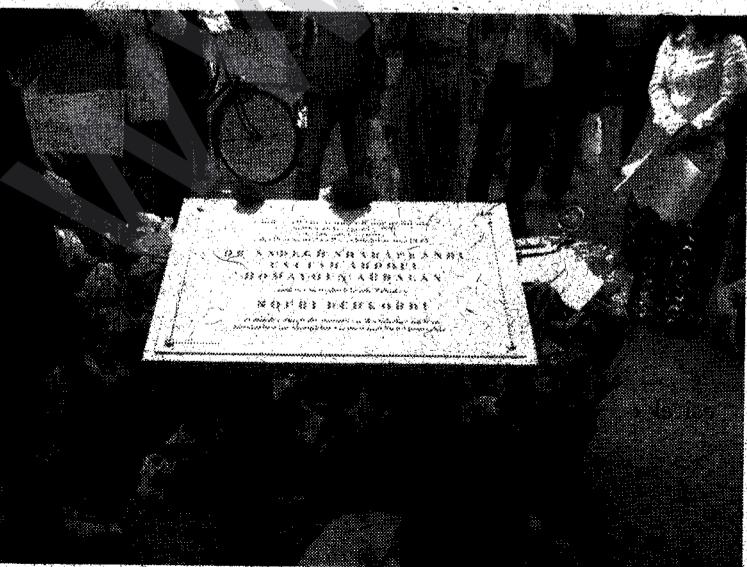

Dr. Sadiq Şerefkendi

Esfendyar Sadiq Zada*

Büyera terorkirina Şerefkendî û hevalen wî mijareke gelek li ser hatiye gotin û nivîsin. Ez wek sahideki ku li ciyê bûyerê bûm û bi saxî mame, dixwazim bîranîn xwe ji bo dîrokê derbarê vê bûyera teroristyanê û xwînawyane bîaxivim.

Roja 17ê ilonê, di navbera demjimêr 7 û 8ê évarî de, min serdana hevalê xwe Eziz Tebib Xefari xwediyê xwaringeha "Mykonos" kir. Pişti bixêrhatin û hal pîrsinê, min dit ku Eziz asayı ne dihate ber çavên min û nigeran bû. Ji ber vê wî got ku mîvanen wî yên xoştivî hene û xwarinlêner nehatibû. Wî ji min re got: "Were em bi hev re xwarinê amade bikin." Ez ji rast razî bûm û em ketin karî. Di dema karî de, Ezizji min re got ku hejmarek ji serkêşen Partiya Demokrat a Kurdistanê İranê wê şevê mîvanen wî bûn. Wî ez vexwendî rûniştina bi wan re kîrim û min ji pişti piçek hizirkirinê xwêshaliya xwe ji bo Tabloya bibiranîna şehîden Mykonosê

vê cendê diyar kir.

Dema ku xwarin amade bû, em bi hev re cûn bo jora taybeti ya mîvanan, ew jore diket hindava bexçeyekî û ji derive bi temamî nava jorê tê ditin. Dr. Şerefkendî bi germî ez li ber singa xwe girtim û pêswazî li min kir û ciyê min li tenîş xwe kir.

Pişti demeke rûniştinê bi wan re, xwarin amade bû, ji ber wê ez ketime allâkarikirina Ezizhe hevalê xwe û dema ku me hemû tişt danin, ez ê dawiyê bûm, ku cû jorê û min di, ku li ciyê min şehid Nûri Dehkurdî rûniştibû; tenê kursiyek li dawîya rîza Şerefkendî mabû, ez li wir rûniştim. Di dema nanxwarinê de, min temaşa yan kesan dikir ên ku min nas dikirin. Ji wan Nûri Dehkurdî bû, ku min ew li hin ciyên din ditibû. Herweha min Perwêzi Destmalçi û Mesud Mir Raşîd ditin, ku min ew berî niha du-sê carê din li heman xwaringehê ditibûn.

Dr. Şerefkendî ji me re got: "Bîryar weha bû, ku ev rûniştin sibe bi şev bête lidarxistin. Lî ji ber ku divê em sibe bi şev li bajarê Köln besdarî rûniştinekê bikin, me ev civîn bi pêş xist."

Hêjayî gotinê ye, ku ta dema nanxwarinê Eziz û Nûri Dehkurdî di rîya telefonan re hewil dida, ku hejmareke bêtir ji kesan vexwendî wê rûniştina xwaringehê bikin. Wan carekê

ji min hate xwestin, ku ez bi trimbêla Eziz biçim dû Ebdela Izet Por, çimki Dr. Şerefkendî dixwest wî di wê şevê de bibine. Lî dawîye pêwîstiya vê yekê nebû.

Ciyê têbîniyê bû, ku ji destpêka hevnasîna min bi wan re ta dema jorketina teroristan, ez tim di hizira wê çendê de bûm, çawa rîberên PDK-î bi kesine nedîti û nenaşkirî re di xwarin gehê de rûdniştin. Min hîzir dikir, ku polisên elman li derveyî xwaringehê bi paraztina van siyasetvanan radibû.

Dora demjimêr 11ê bi şev bû, dema min guhê xwe dida axavtinan û xwe mijûlî pariya xwe ya dawîye bûm. Ji nişkê ve, min dit, ku gule li ser maseya me ketin. Min serê xwe bilind kir û min zilameki serîveşarti li gel reşâsekê di desten wî de dit, ku çawa li beramber Dr. Şerefkendî rawestiyabû û gule lê dibarandin. Hema ji nişkê ve min xwe di bin maseyê de dit. Di heman demede, dengê gule û piyên wan kesan dihat, ên ku ji xwaringehê bo derve direviyan. Paşî, ez ji bin maseyê derketim û min dit, ku du kes ji wan çar kesen ku li beramberi min rûniştibûn, ketine ser erde. Ezizhe hevalê min ji di rewseke pir xerab de bû û gelek nema bû, ku ew ji bikeve erde. Yekser min ew li ber singa xwe girt û berê xwe da dergehê derve, da ku wî bigihînim nexweşxaneyê. Dr. Şerefkendî hinase tê de nema bû. Lî destikê kursiyê rî li ketina wî girtibû. Dehkurdî li ser singa xwe ketibû ser maseyê û xire-xir dikir. Di vê demede, polisê elmanî giha û ji min re got: "De-

stêñ xwe bilind ke." Lî mixabin dem bi ser ve cûbû.

Lêkolin çend rojan berdewam kirin. Wan ez dibirîn çend ciyan û wêneyên çend teroristin nîşanê min dan, bi taybeti ew kesê ku reşâş di desten wî de bû.

Pişti demekê, polisên elmanî ragi hand, ku ew kesen peywendî bi vî karê teroristî heye, hatiye girtin. Beriya ku me bibin wî ciyê ku teroristê girti tê de bû (li derdora bajarê Köln), Destmalciyê ku yek ji şahidan bû, ji min re got: "Ev zilamê ku hatiye girtin, ereb e. Li gorî agahiye wergêre wî, ew xelkê Libnanê ye. Were em bi tevde bêjin, ku ev ew kes e, yê ku reşâş di desten wî de bû." Min bersîva wî de da û got: "Wan em ji ber wê rûdانا li xwaringehê anîne vê derê, ne ji bo wê ku em li axatinen wergêre ereb guhdarı bikin."

Paşî diyar bû, ku evê girti ne ew bû, yê ku reşâş di desten wî de bû. Belkû yekî din bû, navê wî Yûsiv Emîn bû û rola wî tenê qavdêrikirina xwaringehê bû. Kesî ji me ew nedîtibû.

Piştire hate zanîn, ku ew zilamê reşâş di desten wî de bû, teroristekî iranî yê navdar bû, navê wî Seyid Cemalidin Cuhrumi. Desten wî di gelek karê teroristî de li bajarê Cuhrum hebû. Yekser pişti pêkartinâ karê xwe yê teroristî li Mykonos, ew bi pasportekî iranî ya diplomasî fîrî Iranê.

* Yek ji xebackarê berê yên Partiya "Tude" ya İran. Ew niha li Berlinê patexta Elmanyayê dijî.

Komkujiya Mykonos

Sekreterî gisti, M.PDK-î Dr. Sadiq Şerefkendî, berpîrsiyarek partîye ve Europatî. Fetah Ebdullî û endamî partîye Humayun Erdelean û hostekî doza kurd Nûri Dehkurdî di 17ê ilon 1992ê de li Berlinê li xwaringehêke bi navê Mykonos ji aliye teroristîn iranî û libnani ve hatîn kustîn. Dardgeha Idarî ya Berlinê pistast kir, ku diplomaten Irânê li pîst kustîn Dr. Şerefkendî û hevalen wî bûn. Dardgehe rejuma Irânê tıvambarî wê kustare kir.

Car kesan - ji wan dudojen iranî û dudojen libnani bûn - bi kustîna siyasetvanen kurd tabibûn. Kujerek nevi Irânê û nehate girtin. Yen din, Kazım Darabi û herdûyen libnani Mihemed Ertîs û Ebâz Rhayel, ku bi xwe endamî Hizbullah û hatîn girtün û derketin pêsiya dadgehe. Dadgeha Berlinê dibiryara xwe ya roja 10ê misâna 1997ê de diyar kir, ku serokê konara Irânê û serokê rehbera dîni Ayetullah Xamehey birvîra kustîna wan siyasetvanan diabû û kujeran jibîryara wan bi ci anî. Dadgehe Darabi û Rhayel bo tevaya jîyîna wan sandan zîhdan. Mihemed Ertîs 5 sal cezaya girtme standin, ew niha serbest e.

Dewleta Irânê di derheqa bîryara Dardgeha Berlinê dî nerazibuna xwe nisan da. Karmendîn dewete hatîn Elmanyayê û bi berpîrsiyaren elmanî re li ser tekiliyên abori güffûgo kir. Dewleta Irânê gef li dewleta elmanî xwar ku pewendiyen xwe yên abori qut bikin. Berpîrsen elman eßkere kir, ku "li Elmanyayê dadgeh serbîxwene" û ew "nikarin mudaxeleya karê wan bikin." Di dawîye de, herdu dewletan pîrsîgneken xwe yên diplomatik û abori caseser kirin.

Tabloyeke ji bo bibiranîna şehîden Mykonosê

Bi inisiativa rexistinê kurdan en li Berlinê, Parlamentana tabeke Berlinê ya bi nave Charlottenburg-Wilmersdorf, ku xwaringeha Mykonos li wî bû, bîryar giri kuta tabloyeke û bo bibiranîna şehîden Mykonosê li ciye kuytare bi ci bûn. Tablo di 206 misâna 2004 de bi hesdarhuna komîk ji li yasetvan û kesayîşyên elman û herweha bîttin 500 kurden ji gelek welatên europî hate bicikirin. Ew tablo ji aliye bin rexistin, kurd û kesen welatparez ve hat finansekirin.

Li ser tabloye ev gotin hatîne nîşîsim:

"Di roja 17.09.1992ê de, li vî ciyi, di xwaringeha Mykonos de, Sekreterî Gisti ve Partiya Demokrat a Kurdistanê-Iran Dr. Sadiq Şerefkendî, Fetah Ebdullî, Humayun Erdelean, di gel siyasetvanen nîşteciye Berlinê Nûri Dehkurdî, û aliye desthulatdarén Irânê yên we demîne ve hatîn kustîn. Wan liyana xwe û bo sebat azađive û maşen mikrovî ji destan."

Göktanog, Nûrêkolog, Nûrâkolog, Prof. Dr. Dr.

Fatê Were Civatê**Sêxbat**

- Xanîma hêja, Prof. Dr. Fatê Were Civatê, hûn karin hineki ji me re behsa xwe û malbata xwe bikin?

Ez ji malbatek diz, teşqelçi, zinêkar, bêbext, fitne û fesad têm. Ez serê te neêşinim, esl û pesnê me ne kifş e, xwina me ne paqîj e. Pîrka min 150 sali ye. Li gor ku pîrka min dibêje, rehma Xwedê nê lê be kalikê min zinêkareki mezin bû. Wî bi gur re bizin dikuşt û bi şîvên re şîn digirt. O Welhasili kelam, kes nema ku kalkê min li dora jina wî negeriya. Ez serê te neêşinim, pîrka min ji dek û dolabêni wilo li serê xelkê digerandin, ku aqlê meriv bisekine. Li ser tenûran remil davêt û civat bera hevdida. İcar ez bêm ser zarotiya xwe. Zarotiya min di nav diz û zinêkaran de derbas bû. Min kumê Celo li serê Xelo û yê Xelo ji li serê Celo dikir. Pişti ez kamil bûm, aqlê min çelq û belq bû. İcar min da dû riya kalkê xwe û min dest bi zinêkariye ji kir. Pişti di dizî û zinêkariye de pîspor bûm, ıcar min dest bi derewan kir. Bi derewan re fen û fûtan dest pê kirin. Yani ez serê te neêşinim, dizî, zinêkarî, derew û dek û dolaban ez kirim pîsporê jiyanê.

Ji xwe li gor min, ê ku dizî, zinêkarî, derew û teşqelan neke; ne mirov e, ne zilam e, ne jin e. Tama jiyanê ev tiş in. Ê ku dizî nekiribe, nizane tirs ci ye; yê ku zinêkarî nekiribe, mana namûsê fêm nake. Yê ku derew nekiribin, nizane rastî û xirabî ci ne; Yê ku fen û fûtan nizanibe, nikare siyasetê bike. Ez serê te neêşinim, li gor teyoriya min, bingeha pêşketina mirovan dizî, zinêkarî, derew û teşqe ne. Belê!

- Xanîma Fatê Were Civatê, ev Prof. Dr. ji ku tê? We li kî xwendîye?

Ehmeqo, bêaqilo! Ez dibê'm bi rastî tu ne temam il! Heger te ji wek min dizî, derew, zinêkarî kiriba, te ev pirs ji min ne dikir. De bila xatirê xeşimiya te be. Belê, min berê teyoriya dizî, zinêkarî, derew û fitne û fesadiyê xwend. Mamosteyen min hemû profesor û feylesufen mina kalkê min û pîrka min bûn. Pişti min teyori xilas kir, dor hat ser praktikê. Praktika min ji baş bû. Min baş dizî dikir, di zinêkariye de kes nema ku di ser min re derbas nebû. Ji xwe derew, fitne û futûn min bi nav û deng bûn. Pişti teori û praktika min hevdû girtin, min diploma xwe ya doktoriyê ji pîrka xwe wergirt. Malbata me hema diplomén xwe ji pîrka me stendine. Ez serê te neêşinim, pişti min diploma xwe girt, ıcar ji min re master pêwist bû. Ez rabûm min hinek dizî û zinêkarî kir, çend qırûş dan ser hev û ez çûm min li zanîngeha şerq el-Ewsetê mastera xwe qedand û bûm Doçent. Piştre min profesori li Zanîngeha Harwarde qedand. Belê.

- Li wir keseki nas hebû?

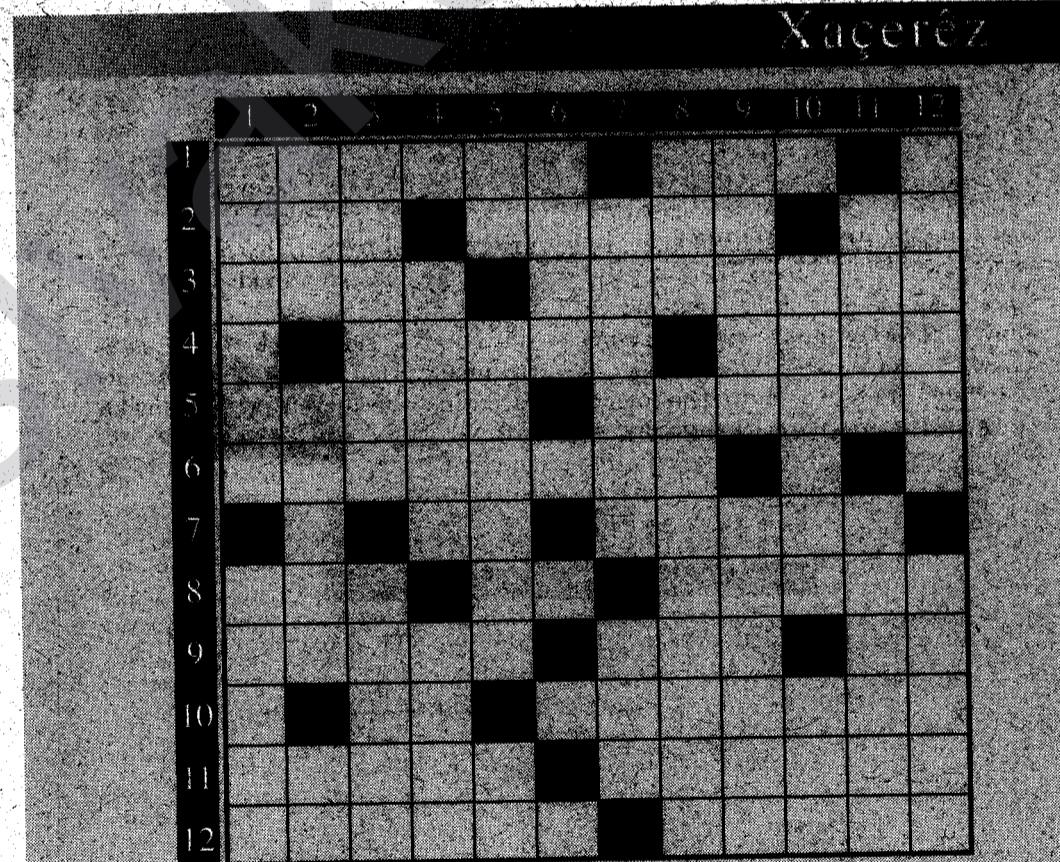
Ne ez dibêjim tu tiredinî yi, tu dibê na. Ma çilo tune bûn?! Bil Clinton dosta min bû. Min hevqası jê re got: „Dev ji Monika Lewinski berde, bi keri te nayê“, lê bi ya min nekir. Te dî bê ci hat serê wi, ne? Yek wek min li ber destê wi hebû, lê çû bi dû qâna Monika ket. Ma ev zilamti ye?! Serê te neêşinim, Georg BuŞ xwe nezîki min dikir, li dora min diçû û dihat û digot: „Ezê serê Sadam têxim q... diya wi û wi ji text bixim. Petrola me kêm bûye, lê nizanim di kû re tékevin Iraqê?“ Min jê re got: „Kurd zû têne xapandin. Ji xwe we di 1975e de ji ew xapandin, niha ji hûn karin wan bixapin. Hema desten xwe di ser serê wan re bibin, çend gotinê xweş û temam.“ Rabû bi ya min kir û xwe li kurdan girt. Kurd ji bi wîs-kiya Amerikayê zû serxweş bûn û Kerkuk û merkuk li ber çavên wan zû wenda bû. M. Barzanî digot: „Kerkuk dilê Kurdistan e“, û seri da, lê Kerkuk neda. Lê fro seri ji çû, Kerkuk ji. Dil ji çû, kezeb ji çû. Soz hene, lê koçan tune ne. Ma bû ci? Qey 75 nayê bîra me, bavo! Belê. Ci din?

- Fatê Xanîm, xwendevanê me dixwazin tu ji wan re binivisi, şiret û aqil bîdi wan. Ma kozikek di Peyama Kurd de besî te ye?

Kozik mozik, quncik mincik, ode mode nizanim. Ez welatparêz im. Ji xwe welatparêzen fedakar ji nav diz û zinêkaran derdikevin. Wek te ji dit, diploma min a zanîngeha Harwardê heye. Ez pîspora dênbûnê, ker û labbûnê, virik û verşandinê, mér û nemerbûnê, avis û beravetinê, tawî û bawibûnê, evin û serxweşbûnê, jin û mérberdanê me. Bila xwendevanê me yên xwedêjiwanstendî meraq nekin. Ez wek Prof. Dr. Dr. Fatê Were civatê bi dizî û zinêkariya xwe li pişta we me. Ma welatparêzî ji bo ci ye?

Ji min re binivisi, derdêñ xwe versin, jehra xwe birjinin. Stuyê xwe bîşkinin û pirs û daxwazên xwe ji-vê e-mailê re bişinîn.

Beran	Mêzên
Hûnê bixwazin di malê de, bi malbata xwe re wextê xwe derbas bikin, lê daxwaza we ya rasti tenê man e. Ji ber ku hûn dixwazin tenê bin, proje û bernameya pêşeroja xwe amade bikin.	Hûnê van rojan ditin û ramanê xwe bipi-vin. Pirsgirêkên xwe bi dosten xwe re parve kin û alikariyê ji wan bistinîn.
Gamêş	Düpişk
Vê hefteyê, karûbarêni we dê pir bin. Lê li aboriya xwe miqate bin, destê xwe li dirava xwe bigirin û zêde belawela nekin. Gava xwe li gorî xwe bavêjin.	Di warê civaki de wê hefteyek livbaz be. Her cîqasi ditinêni we ne wek kesen din bin ji, lê heta ji we bê, xwe ji pivanen wan bi dûr nexin.
Cêwî	Kevan
Hûnê re nişanî dost û hevalen xwe bî din. Hûnê ji bo pêşerojê re û ramanekê ji xwe re çekin. Di tekiliyan de ji xwe haydar û li xwe miqate bin.	Bi karûbarêni kérhati û fêdekar dakevin. Di ve demê de wê aliye we yê afirmendi xurtir bibe. Bi malbata xwe re rojen xweş derbas bikin.
Kevjal	Kovî
Vê hefteyê hûnê di kar û xebata xwe de serketi bin. Kar û xebat mejî vedike û mirrov xwe azad dibine. Hûnê bi tişten nû dakevin. Ji leystiken evîni bi dûr kevin.	Hûnê vê hefteyê hefteyekê bi xérûber derbas bikin. Ji aliye din, di hindurê male de hin guhertinan çekin. Cudaiyekê têxin hundir, moralâ we dê baştir bibe.
Sêr	Satîl
Dibe ku hûn vê hefteyê rîwitiyê bikin. Dosten bas ji bir nekin, li gorî xwe alîkariya wan bikin û bi wan ji bisêwirin. Hezkiriya/yê xwe ji bir nekin.	Hînekî livbaz bin. Navbera xwe û hezkiriya/yê xwe xwestir bikin. Heger hûn vê bikin, hûnê barê ser milê xwe sivikîr bikin û xwe azad bibinîn.
Simbil	Masî
Hûnê di awayê xebata xwe de guhertinan çekin. Hûnê xwe ji strêş û westanê bi dûr bikin û serê xwe rehet bikin. Di warê evîne de haya we ji we hebe.	Wê navbera we û dosten we xwestir bibe. Hûnê bi iradeya xwe tev bilîvin û re nedin nekesi û xesîsiyê. Hûnê bi miroven ku li xweşîya we diçin re, bi hev re bin.

ÇEPERAST

1. Karê rojê / bêhn an werin.
2. Bi olê ve girêdayî / kesê ji Ozbekistane / du tip.
3. Zingar, pas / textê ku mirî li ser tén sústîn.
4. Idareya aborti, gedan / navê gewmekî.
5. Xanîsite / kesê dên û halâ xwe dide tiştan.
6. Medeni, nejenî.
7. Du tip / bêxwedi, becek, bitenê (pasûpe).
8. Kurtenivisa otomobile / nişana serxwebûne / fermana anînê.
9. Çiroka dire / cim, hêt, caq / kesê yekem (pasûpe).
10. Nişana liesin (pasûpe) / naveki mîran.
11. Cama televizyonê / búz dolab, dolaba xwarin cemidandinê.
12. Pivan, sinor / ayetek quranê.

SEREJER

1. Silavek, roj bi xêr / teyrî tilatrek.
2. Gotmek ispanî / bajarek girêdayî Elezîze / du tip.
3. Naveki mîran, heyati / eşteker der û dora Mîrdîne.
4. Je nan û savar cedîbe / xwesîk, hatofan.
5. Tuji, na / lê zebeş û feki cedîbin, mixti / lî cîna ji „na“ re dibêjin.
6. Xweda, allah.
7. Zalim, xwinrêj / tobe, radest, ciz.
8. Fîsek, kevir, feki / xwarîna leskeran (pasûpe).
9. Naveki mîran, pêşeroj / eskerebêj, ne fediko.
10. Erdi û axa girânbuha, bi xêr û bîr / bingeh, him, kin, pist (pasûpe).
11. Erdzeminêk / İmparatoriyekey keynare.
12. Aletek müzikê / bîtirkî ji dil, ji hundir (pasûpe).

Guhê çepê strankêş e, yê rastê zimankêş e

WAŞİNGTON

(dpa/PK) - Zarokên nûçebûyi bi guhênen xwe yên rastê baştır zimênen dikşinîn û bi yên çepê awazîn muzikê. Ev encama lê-kolînêne pispôrîne emerîki ye, ku di rojnameya zanistî Science (hejm. 305, r. 1581) de hatiye weşandin. Li cem zimanî bêtir besê mejiyî yên çepê, ku bi guhê rastê ve di tevneke teng de girêdayî ye, çalak e. Û besê mejiyî yên rastê bêtir awaz û muzikê dixebeitinîn.

Lêkoliner Yvonne Siniger ji Zanîngeha Kaliforniyê li Los Angeles û Barbara Cone-Wesson ji Zanîngeha Arîzonayê lêkolînêne derbarê astê guhdarkirinê li ba 1593 nûçebûyan pêk anîn. Siniger got, ku mirov tim

Aliyê rastê „zora“ yê çepê dibe

Lêkolineren elman diyar kir, ku aliyê bêvîlê yên rastê gelek caran ji yên çepê çetir bêhn dike. Lêkoliner dibêjin, ku sedema vê yekê dikare ew be, ku navenda bêhnkirinê li aliyê meji yên rastê xurtir e.

Financial Check

Armane û daxwazên we jî bo me gîring in

Em endametiya sîgortayê bêyî ku naverok bê guhertin, maqûlane dikan.

Em destketinê şexsî û bazirganî yên zikatê berbiçav digirin.

Em dibin alîkarê avêtina hîmînen xaniyêne we.

Em di mercen herî maqûl de, kredîta avahiyê bi dest dixin

Em sîgortayên jiyan û teqawîtê pêşkêş dikan.
(Peymanen hetanî serê salê ne tevî zikatê ne.)

- Sîgorta qeze û brîndariyê
- Sîgorta trimbelan
- Sîgorta avahiyê û tiştîn din
- Sîgorta berpirsiyariyê şexsî û bazirganî
- Sîgorta dadmendiyê

Hûn dikarin van hewcedariyê xwe bi awayekî maqûl ji me bi dest bixin.

Ji bo agahdariyê derbarê van babetan, bi me re bikevin têkiliyê.

Seliha Koç
Landesdirektorin

EuRenta Landesdirektion Köln • Venloerstr 25, 50672 Köln

Tel.: 0221 569590 - 0 • Fax: 0221 569590 - 10

di wê baweriye de bû, ku guhê wî yên çepê û rastê funksyoneke wekhev pêk dianî. "Ji ber vê yekê", weha Siniger, "me bawer dikir, ku ne giring e bê li ba mirovekî kîjan guh nedurust e. Lê niha em dibînin, ku ev bi xwe dikare xwedî bandoreke mezin be li ser fêrkirin û têgihiştina zimanî." Lê kolînêne ku berî niha pêk hatibîn, vê yekê piştarst dikan. Ew eşkere dikan, ku zarokên xwedî şâşitiyên di guhdarkirinê de di guhênen wan ên rastê de ji yên xwedî probleman di guhênen wan ên çepê de bêtir rastî zehmetiyan dihatin. Barbara Cone-Wesson got, ku lêkolînêne wan diyar kir, ku prosêsa guhdarkirinê di guhî de dest pê dike berî ku meji wê bikşine. (SHB)

Tabloya „Mykonos“ a hunermendê kurd Cemal Ebdo („Mîrê Hêkan“) têkiliya kujerên siyasetvanen kurd, ên ku di 17.09.1992ê de li xwaringebla Mykonos li Berlinê ji aliyê teroristên Iranî û libnamî ve hatin kuştin, bi dewleta Elmanyâye re eşkere dike. Herweha ew agahdariyê di navbera kujer û balyozxaneya Iranê ya li Elmanyâye zelal dike. Li aliyekî din, ev tablo Pirsa Kurdî bi siyaseta navneteweyî re dide nîşan. („Mykonos“, sal1995, 190x90x12) ji.amud.com

Di avisbûnê de nexweşiya şekir

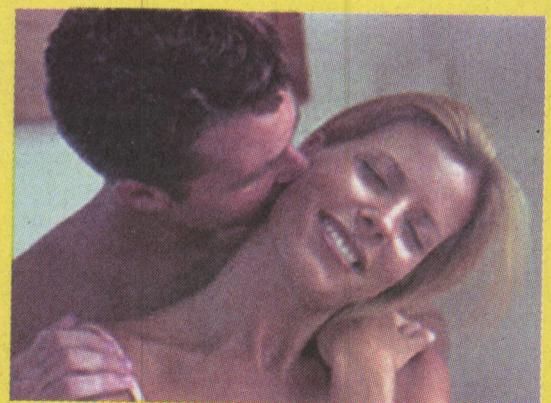
Jinênu ku di dema avisbûnê de kîloyen zêde distinîn, zikê wan zêde dinepixe û zaroka gir hildigrin. Divê ew bê şik serî li dokto nel Dîabêtis Mellitûs" li ba jinan di dema avisbûna wan de dest pê dike.

Hefteyen kritik

Jinênu avis, ên ku şika nexweşiya şekir bi wan re hebe, divê di 24-28 hefteyen avisbûnê de herin ser doktorekî, xwe saxtî (kontrol) bikin û ceribandina glûkozê (şekir) bikin. Heger di wê testê de pîvana şekir bilind be, mana xwe ev e, ku bi zarokê re kîmbûna şekir û kalsiyumê heye.

Zaroka ku gir û qelew bê dinyayê, gelek caran bi wan re hinek anormali peyda diban, mîna: nexweşiya derengpêşketina cegerê û pis-girêkîn dil. Jinênu xudan nexweşiya şekir berî ku avis bibin, divê li xwe haydar bin. Ev ji bo tenduristiya zarokê pêwîst e.

Dermanê jiyanekê dirêj: SÊKS!

Pisporênen zayendê eşkere kir, ku zayendeyek bi rêk û pêk derî ji jiyanek dirêj û bextewar re vedike. Li gor lêkolînan, sêks ji bo tenduristiye ji gelek dermanan berhemtit û çetir e.

Li gorî ku pispor diyar dikan, mîrîn ku hefteyen pênc caran sêksî dikan, bi wan re rîzîkoya penceşera (kanser) prostatayê kîmtir dibe. Sedema wê jî ev e, ku madeyên penceşerê bi riya sêksî têne avêtin. Di jinan de jî rîzîkoya penceşera çiçikan kîmtir dibe.

Lêkoliner dibêjin, ku sêks rî li ber serêsa giran (mîgren) digire û êşê kîmtir dike. Sedem ev e, ku di dema pêkanîna sêksî de mejî dikeve nav tevger û livbaziyeke mezin.

Di lêkolînêne ku di 10 salan de li ser 3.500 kesan hatine çekirin de, diyar bû, ku kesen di hefteyen de sê caran sêksî dikan, li gorî yên din 10 salan ciwantir xuya dikan. Herweha eşkere bû, ku sêks rî li ber dépresyonê digire. Sêks ji bo dil jî baş e û yên ku di hefteyen de gelek caran sêksî dikan, bi wan re rîzîkoya krîza dil kêm xuya dibe. Herweha sêks brînêne di lêş de zûtir dicebirîne û berxwedana bedenê xurtir dike.

Heyama Nû

Ji bo çi Heyameke nû?

Ibrahim Seydo Aydogan

Me di niviseke xwe ya kevin de ev hevokên jêrê nivîsandibûn:

“Ev bist û pênc sal in, ku edebiyata kurdi du gavan ji bi pê_ ve neketiye! Ev bist û pênc sal in, ku hejmara firotina berhemên kurdi bi ser du-sê hezaran neketiye! Kesén ku weke afirinêrên edebiyata kurdi li kokteyl û resepsiyonên biyaniyan digerin, du qûç ji li quçen berê zêde nekirine!”

Pi ti wê nivîsê, hewcedari bi _iro-veyekê heye:

Weke ku tê zanin, heta salên 1980, dema siyasetvanên kurd ên bakuri weke pê_iyên xwe yem serê sedsala bistan daktekin biniya xetê û ji wira ji berê xwe da Ewropayê, ku bi awayekî sembolik weke destpêka edebiyata kurdi ya hemdem (!) té qebûlkin, nivîsandina bi zimanê kurdi (mebest kurmancî ye) di berhemdariya kurdan a edebî de hê nebûbû karaktera sereke. Hejmara nivîskaran geleki kêm bû û berhemdarî ji qels bû. Wek mînak, di warê romanê de tenê sê nivîskaran kurmanciâxêv derketibûn (Erebê Şemo, Eliyê Ebdilrehman û Heciyê Cindi) û wan ji heta hingê bi gi_tî heft roman nivîsandibûn.

Romana Erebê Şemo (Şivanê Kurd, 1935) cara yekem di sala 1977e de gîhi_tîye bakurê Kurdistanê (we_anxanya Ozgurluk Yolu, Stenbol). Mirov dikare bi hesanî bibêje, ku heta wê demê hayê kesî jê tune bû, ku roman bi kurdi ji karibû bihatana nivîsandin.

Vaye bist û heft sal di ser çapa ve berhemê ya nû re (ger em behsa çapa wê ya 1947ê, ku li Beyrûtê ji aliye N. Zazayî ve hatibû kîrin, nekin) derbas

bûye. Ji wê salê û vir ve, 75 romanê kurdi çap bûne. Bi sedan berhem bi kurdi hatine nivîsandin û çapkiran. Hejmara romanniyîsê kurmanciâxêv sisê bû, bûye 49. Niha hejmara nivîskarê me bi gi_tî li derdora 750î ye. Lî belê, hejmara hemû nivîskarê ku di pênci û heft hejmarê Hawarê de nivîsine, 60î derbas nake.

Ewqas sal derbas bûn, lê ka di nivîskariya kurdi dé iroj ji hejmara nivîskar û berheman pê ve ci hatiye guhertin?

Gava ku mirov bala xwe ba_ bide herdu romanê me yên pê_in Şivanê Kurd û Xatê Xanimê (Eliyê Ebdilrehman, 1958) û wan bide ber romanê me yên nûha, an ji mirov çirokên Hawarê bide ber çirokên me yên nûha, mirov dê di warê bikaranina kurmanciye û vegotinê edebî de pê_ketineke geleki berbiçav nebîne. Pê_ketina di hunera vegotina edebî de, ya ku ji berhemên zimanên din hatiye hînbûyin û diviya bandora xwe li berhemdarên kurd ji bikiraya, mixabin bi awayen geleki xe_im di berhemên wan de xwe dide der. Derfeta zanîna zimanên biyanî ji dîleva ku bandoreke ba_ li nivîskarê me bikiraya, mixabin bandoreke geleki neyîn û ji bo zimanê me xeternak li wan kiriye. Heke mirov bala xwe bide berhemên ku vê dawiyê li bakurê Kurdistanê têne nivîsandin, mirov dê vê pirsgirêkê ba_tir fahm bike.

Divê çapkiranâ berhememe kurdi ya edebî né ewqasî hesan bûya!
Hingê?...

Ma gelo ziman têra me nake? An pirsgirêk di nivîskarî û we_angeriya me de heye?

ibrahimseydo@hotmail.com

“Pira Delal” careke din vedigere delalbûna xwe

Pira Delal-Zaxo

ZAXO (PK) -Bajarê Zaxo li başûrê Kurdistanê bi Pira Berî (Pira Delal) navdar e û her dema navê Zaxo tê navê, Pira Delal ji pêre ye. Ev pir diken ve ser rûbarê Xabûrî û dirêjiya wê dora 100 metre û yekê ji şûnewarê dêfîn ên Kurdistanê ye. Hin jêder diroka avakirina wê vedigerînin bo serdema Iskenderê Yonanî û hin ji dibêjin ku li serdema Mîrişîna Badînan hatiye avakirin.

Demeke dirêj ev pir di rewşike xinab de bû û her kesê ku temaşa ya wê dikir, digot: “Ev pir bêtir xwe ranagire û li demeke nêzik wê biherife, çimkî ew ji

mêjde nehatiye nûjenkirin.”

Li vê dawiyê, hikumeta herêma Kurdistanê bi karê nûjenkirina vê pirê rabûye û diravekî mezin jê re terxan kiriye û niha kar tê de tê kîrin. Ev pêngava hikumeta herêma Kurdistanê pêngaveke ji bo parastina samanê Kurdistanâ ku nişana kevnatî û şaristaniya wê ye û pênaseya neteweya kurd e.

Hêjayî gotinê ye, ku gelek ciyêngozarî wek kafeteriya û bexçe li derdora Pira Delal ji bo bêhnvedana seyraniyê ku salane bi sed hezaran ji bo ditina vê pirê seredana bajarê Zaxo dikin, hatiye dirustkirin. (SA)

Diroka 6000 salî ya Mezopotamiyayê di pirtûkekê de

Stuttgart (amude.com) - Rojnamevanê zanyariyê yê elman Wolfgang Korn diroka 6000 salî ya Meszopotamiya di pirtûkeke qalind de ya bi navê „Mesopotamien - Wiege der Zivilisation“ (Mezopotamiya - Dergusa şaristaniyê) berhev kiriye. Mezopotamiya Kurdistan, Iraq, Iran û Suryayê di navbera çemén Furat û Dicleyê de hembêz dike. Bi kultura xwe, ew li cihanê herêma herî dewlemend e. Ji ber vê yekê, jê re „Dergusa şaristaniyê“ tê gotin. Wolfgang Korn zanyariyê diroka bi şeweyekî balkêş û zimaneki hesan pêşkêş dike. Dora 120 wêne dihêlin ku xwendina vê pirtükê li xweşîya mirovî were.

“Ji dema şerê Iraqê, raya giştî ya Rojavayê bi şeweyekî xurtir bala xwe avetiye wî welatê di navbera Furat û Dicleyê de. Lî ev nerîna teng li ser diroka teze cudahiyêن di navbera cihanen rojavayı û rojhilatî, kristiyanî û islamî eşkere dike.

Di danasina pirtükê de ji aliye weşanxaneyê hatiye nivîsandin:

„Mezopotamiya bi xwe xwedî bandoreke bingehin li ser tevaya şaristaniya ewroasiyê bû, ku Rojhilat û Rôjavâ dikarin û divê ji bi hev re behsa bin-

geha xwe ya mezopotamiyane bikin. Mezopotamiya bingeha hevbes a herduyan e. Hêzen siyasi û kulturî li herdu aliyan bixwazin an nexwazin, bandora Mezopotamiya li ser wan do û iroj pir bêtir heye, wek ku ew bawer dikin.“

Di pirtûka xwe de, Wolfgang Korn li aliyeke encamên zanyarı yê li ser Mezopotamiya ji serdema kevirî ta roja iroj pêşkêş dike, xemilandî bi komek ji wêneyêñ ku berî destpêka şerî hatine kişandin û herweha wêneyêñ salatîjî ji ciyêngozarî, yê li serdema kevnatî û şaristaniya wê ye û pênaseya neteweya kurd e.

Li aliye din, dirokzan bi berfirehî li ser pîrsâ berdewamî û şikestinan di diroka Rojhilat-Rojava de radiweste.

Wolfgang Korn
Mesopotamien - Wiege der Zivilisation

Theiss Verlag, Stuttgart
159 r., Euro 29,90 (pişti 31.12.2004
bûhayê pirtükê dibe 36,00 Euro)
ISBN 3-8062-1851-X

“Jin memikên xwe vedîşêrin, lê mirov wan dibîne”

Hevpeyîn: Dörte Richter*

Filmên te tim li ser peydakirina nasnameya jinan di rîya naskirina sêksualitya wan re nin. Te carekê gotibû: “Rastiya evîne gewdekirina wê ye.” Çima tim û tim ev mi-jar?

Her cara ku ji min tê pirsîn çîma ez dev ji axavtina ser sêksualitêyê bernadim, ez bi xwe dipirsim: Ne divê mirov tim liserbiaxive? Pêwist e ku mirov di vê mijaré de bêdeng nemîne; divê mirov her tim li ser biaxive, ji ber civat bi şêweyekî pir kirêt û bêyi ti refleksyonan li ser diaxive. Sêksualite û konsum tim wekhev têne ditin, nayêndudakirin. Lê dilbijîn xweşî bi xwe ye. Ev pir li hev nayêndu. Ti kes naxwaze li ser nasnameya sêksuêl biaxive, ku bi şêweyekî din hem filosofî û hem balkêstir e. Anku tu bi nasnameyeke sêksuêl tê mecburkirin, bi şêweyekî erzankirî, ger tu jin bi. Divê ez xwe mijûli vê yekê bikim.

Lê tu bawer diki, ku sêksualite tek çavkani ye, ku nasnameya mirovi li ser tê sazkirin?

Divê mirov du tiştan ji hev cuda bike: Nasnameyeke sêksuêlyane heye, ku bêtir ji xwetemâşkirinê pêk tê, bi alikariya tecrûbeyen zor. Û derfetekî din a naskirinê heye, ku di rîya refleksyonike filosofiane re di rîya nasnameya sêksuêlyane re pêk tê, di rîya fikira bê cihana me ji aliye kijan hêzên veşartî ve tête hikumkirin, ji çend qedexekirin û neqebulkirinan. Û ji ber gelek ji van qedexeyan û nepejirandinan peyda di-bin, ez bawer dikim, ku intîmîteya me nema ya me ye. Ew ji aliye van hêzan ve tê hikumkirin. Ji ber vê yekê, divê mirov tecrûbeyê çêke, ku xwe ji wi tiştê mirovi dorpêç dike, rizgar bike. Her ku diçe, ez bêtir dikevîm wê baweriyê, ku derfet di vê yekê de heye, ku mirov gewdê evîndar ji yê civakî rizgar bike. Li wê derê bêfedibûn nema heye. Ev gewde dê li ciyekî din be. Lê ev pêva-joya ji gewdê civakî bo yê evîndar kêm-

Dîmenek ji filmekî Breillat

zêde éşdar e, kêm-zêde mesxere ye. Niha ez hînekî mezintir – bûme, lê disa ji ez tim û tim xwe zeft dikim, bê çawa reftarê (teseruf) keçekte ciwan cem min peyda dibin. Ev yek mirovi ditirsine: Ez dikarim vê yekê kêm bikim, herweha wê weki mesxereye bipejirînim; ez dizanîm bê mirov çawa vê yekê pêktîne, lê ez nikarim wê biguherînim.

Ev ci ye, reftarê n keçekte ciwan?

Fedibûnike absolut, tîrsa ji azadbûnê. Ev bi wê tîrsê ve girêdayî ye, ku di hundire me de hatiye çandin û me bi rê ve dibe. Ji ber vê yekê, ger mirov ciwan be, divê hewil bide, ku xwe ji wan rizgar bike, da ku mirov bibe xwe...

... Da ku azad be?

Erê, da ku dawi azad be. Edî xwe bes sucdar, di xwe de girti, fediyokî û girti hest bike. Ger mirov ji xwe bi tîrs be,

mirov tim ne rast e. Hin leystik van hene, ku xwe zêde sansor dikin, ji ber difikirin û ku nebaş in. Ew bi rastî ji li ser perdeya sine-mayê nebaş in. Jinêndu ku ji wan werê mirov dikare bibine ku me-

Niviskar û derbenera fransî Catherine Breillat (1947) yek ji navdardurin intellektuelen transiyon ve demêne. Feskekarina vekirî ya besinor a cîra jîne û herweha dilîna jîne ya sêksualitêyê ji pêsi de mijarîn filmên wê ne. Ev 28 sal in, ku Catherine Breillat bi zîne anî filmî vê taybetti û estetik sinemaya fransî xistîye bin bandora kue û bi filmê “Romance” (1993) ro navdardiyazî xwe li batumîvanan nivis-teweyî wergir. Li fransayê film û pirtûken we dîbin sedemîn guttagoyîne pir kontrovers. Rexnekinîna filmên wê navê “poïnogrâfia intelektuel” jê re anî. Filmên Breillat betir filosofi ne, ku pîrsâ tegihîstina cinsi di ciyekî dirokî û oll de peyda dike û kîrîna vê pîrsâ ranawestîne. Di vê hevpeyîna kurdarî de, ew li ser sêksualite nasname û ole diaxive.

tune. Lê disa ji ez bawer im, ku huner tam bersiva wan pîrsan dide, yêndu ku nayêndu kîrin, lê yêndu ku dikarin ji nişkê ve weha li rûyê te xînin, ku mirov wan mina yêndu siyasi bawer dike. Ger mirov bi xurtî idia bike, ku réza olekê digire, mirov naxwaze têbigihêje, bê ci li pişte wê vesarti ye û xwe dike hevkare wê. Ev hevkare bêtir mîr in. Biner: li Fransayê li her deverê problémîn me bi cudakirina dêrê û dewletê ji hev hene. Hema li niqaşa mezin derbarê şerpeyê biner. Lê şerpe ne li xwe mûkirkirine ke oli ye di wê wateyê de, ku mirov wê li serê xwe girêbide û mina jîna Xwendê li xwe binere. Lê ew bêtir vê yekê dibêje: Ez jînek im, ku hebûna wê ya legal li ser erdê tune. Lî tîvî her tiştî ew ev e: Şariayek e. Çewîstandina jîn-an ji aliye mîrân ve. Şerpe nişan dide: Edî mafî we nema heye, cînkî mirov vê şerpeyê ne bi xwe hildibijêre, mirov wê werdigire. Ez naxwazim, ku mirov

mikên wan ne ci-wan in, wan weha vedişêrin, ku mirov wan dibîne. Ger ew ji wan fedî nekin, mirov wan nabîne. Mirov yekser dibîne, ger mirov xwe di canê xwe rehet hest nake. Kesê ku vê yekê dikare, ew tim xweşik e. Gewdîn ku xwe ne baş diliyîn, nexwes in û dî ramankê de zindankiri ne, ku ne weha bin, wek ku ji wan tê xwestin.

Tu bawer diki, ku hêzén vesarti, yêndu ku tu behsa wan diki – sistemîn morali, yêndu ku diyê em tevdê xwe di nav de bilîvîn: ol, malbat, civak – di prosesa jînbûna keçekte ciwan de xwedi bandoreke weha mezin in, wek ku tu tim û tim diyar diki?

Ez bawer im, ku mirov vê yekê di filmekî mina Une vraie jeune fille de dibîne, ku fedîya ji canê mirovi dikare bîbe mijar. Yek ji wateyê min ên hunerê ew e, ku huner mend, pir tiştan ji nehişyarbûnê diafirine; di vê wateyê de, tegihîstineke wî ya siyasi ji

şerpeyê bike pîrske oli; ew her dimine nişaneke totalité li diji jinan.

Tu cîma bawer diki, ku fedî di prosesa nasnameya sêksuêl a jîne de roleke ewqas mezin dilize?

Bersiva di Anatomie de l'enfant de ev e: Ger dojeh xwedi anatomike buya, ew dé canê jîne buya. Bersiveke din tune. Di Incila Kevin de min dît, ku di zimanê ibri de, tazibûn û sir yek peyvin, ne du. Sir tazibûn e; ew heman tişt e, ku mirov nabîne. Ew tabuyek e, tabuyeke oli. Lî pişte mirov tabu mina synonoma fediyê peyda kir. Yani, di zimanê firansî de navê wî jê hate standin. Ev guhertina wateyê ji tazibûn û sir bo jinan êşke mezin e û fediyê şirove dike. Jin ketin bin vê fediyê, ku bi xwe tazibûn e, cinsê wan.

Filmên te ci guhertin?

Ez bawer im, ku min bi kêmâni re vekirin. Belê, ez bawer im, na, ez ji vê yekê piştarst im. Lî disa ji ew rîne; ev nayê wê wateyê ku me rîyeke direj a vekirî bi dest xistiye. Ew ne rîyeke hesan bûn. Lî ew xwe vedikin, ew hene. Lî tevli her tiştî, ez bawer im ku mirovén ku filmên min famkirine, ne yêndu nezan û negirin in. Ev bo min gittingir e ji temasevanen pir.

Te ev tevgera di wêjeya fransî ya deh salen dawi de çawa dişopand? Ez behsa pîrtûkên Michel Houellebecq, Catherine Millet an Christine Angot dikim, Ez bawer im cülahîyeke mezin di navbera van pîrtûkan û filmên te de peyda dibe. Lî disa ji: Tu xwe nêziki van niviskaran hest diki?

Belê, belê. Min çend niqaşa bi Christine Angot re pêk anîn. Wê têkstek li ser filmê min Romance nivisandibû. Bi Catherine Millet re fu dikari bêji ku hevaltiyeke min heye. Wê pir li ser Romance nivisandiye. Naskirina min û Houellebecqi tu cari çenebûye. Lî tu dibîni, Houellebecqi xwedi posisyonike dominant e ji van herdu jînên ku te behsa wan kir, tenê ji ber ku mîr e. Ger jînek mina wî binivisine, ew dé tevli vê yekê ji mina “niviskareke skandalîyane” bihata mohrkirin. Mîrek ku skandalan cêdiye, huner mend e. Jînek ku skandalan cêdiye, jîneke skandalîyane ye. Mirov disa ji tiştîn wê dikire, lê ne din bin möhra hunerê de.

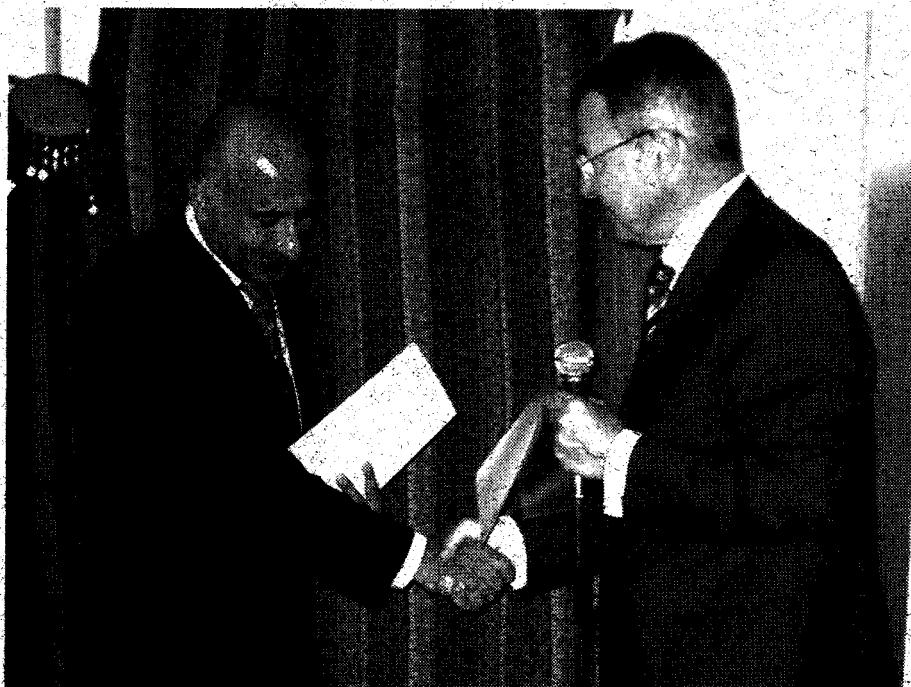
Wergera ji elmani: Sirwan H. Berkî

*Ev hevpeyîn di rojnameya elmani ya hefteyî “Freitag 38” (13.08.2004, r. 17) de hatiye weşandin û ji aliye wergeri ve hatiye kurtkirin.

Yew Kurdo Dersimî xelatey Almanya a gird girot.

Musa Ataman: Ez o qide zana ke kesekî insaniyetê ra fam kenî, kese ke wahar vîcdanî na mesela kurdan de biye veng nimaneni.

Qeymamî Rhein-Sieg-Kreis Frithjof Kühn xelat danû Musa Ataman

Peyama Kurd: Kerem xo to eşkenî semedî wendoxanî ma ya xo bidi sinasnayış?

Musa Ataman: Çimanî mi ser. Namay mi Musa o, ez 28 serri yo ha Almanya di a. Waxt ke ez ameya ita, ez hama Xortbiya. Ez Arbeiterwohlfahrt (AWO) de guriyena. AWO yew dezgeyo sosyal o, karanî sosyala mijulo, insana re ardim keno. Ez 10 serri yo no kar kena. Ez ita de pisporî karvinayış a. Ez kesanî bîyekaran re, kesî ke muhtaci ardimi, inan re ardim kena. Kesi ke tengdire mia dest erzenî inan.

Per bin ra zi ez Kurda. Ez 28 serri yo ke ha Almanya di a. Ma Almanya de him xeribi, rid xeribiyê ma ra persî ma estî; him zi ma Kurdi, ma bindestî, welati ma bindesto, no rid ra problemî ma estî. Ez se ke ameya Almanya yew pera sevata çarekerdiş problemî xerîban, per bin ra zi sevata çarekerdiş problemî Kurdan guriyena. Tabî persa ma Kurmancan xele girana. Ez o qide zana ke kesekî insaniyetê ra fam kenî, kese ke wahar vîcdanî na mesela de biye veng nimaneni. Ma serrey 1998 de Komîtey xerîban Rhein-Sieg de sazkerd, yew serr

**Musa Ataman xelatey xo ya hîrin "Bundesverdienstkreuz" 15 aşm
îlon de roje çarşeme loqaley Civata Kurd
ya Rhein-Sieg/Bonn da girot.**

Serekî Civata Kurd ey Rhein-Sieg / Bonn Musa Ataman xelatey „Bundesverdienstkreuz“ girot. Xelatey Musa Ataman serêkdevlet ey Almanya o kahan Johanness Rau imza kerda.

Na xelatey hirina ke Musa Ataman genû.

Musa Ataman xelata vîrini serrey 1994 de weqfey cîni wezir gûrûn teberî ey Almanya Klaus Kinkel "Civil Courage" ra girotib. Weqfî Ursula Kinkel semedî xebatey Musa Ataman verba duşmeney xerîban xelatey "CURA-hizmetkerdiş semedî piyaciwiyayış Almanan û xerîban" dabî ey.

Birêz Ataman serrey 1997 de zi semedî hizmetkerdiş dostey binatey gelan û kulturan de xelatey "Rheinlandtaler" girot. Rheinland Almanya de yew mintiqaya û bajarı sey Köln, Bonn, Düsseldorf, Troisdorf û Siegburg hê na mintaqâ di ê. Serrey 1976 ra nat kesî ke waranî sosyal, kultur, politik, aborî û cemaati de serkotiyî "Xelatey Rheinlandtaler" heqkenî. Na xelat raya verin sey xerîb Musa Ataman girot û birêz Ataman merdimo en ciwan bi ke heta 1997 na xelat girot.

Serekî cemaat Rheinland Dr. Jürgen Wilhelm "Xelatey Rheinlandtaler" da Musa Ataman û o

Merasimey xelatdayış de mehnay na xelat ser zi vindert. Birêz Wilhelm

cuwa pey ma Troisdorf de Civata Kurd ya Rhein-Sieg /Bonn na rue. Ez serranî 1990/91 de endamî komê riyeraberdiş ey KOMKAR `bî a û 1995 ra nat zi ez endamî komê riye- ra-berdiş ey Komelê heq insanî ey internasyonal semedi Kurdan (IMK) a. Nika zie z Komela Piştgiriya HAK-PAR de guriyena.

Komelê ma Troisdorf de karamî sosyal û kulturi kena. Ma sevata ziwan û kultur Kurdiya, sevata xortan, cinîyan û kênana projeyan virazeni. Ma her ser roşanî Newroz pîroz kenî. Her tim memuri devlet, serkari bajar û potikaci Alman sey meman yenî Newroz ma; ma ya piya Newroz pîroz kenî.

Na xelat zi sevata nê karanî mi daya mi.

To emser xelata "Bundesverdienstkreuz" girot. Armancê dayis na xelat cû? Semdi to ya mehnay girotiş na xelat cû?

Na xelat Weqfî Theodor Heus dûna. Weqfî Theodor Heus 1951 de serekî Devlet ey Almanya ey o waxt Theodor Heus naya rue. Na waqif her serr Almanya de xelat dûna kesanî ke sevâ şara karî hol, karî bi fayde kerdî, dest esto insanî muttacan. Na xelat diyena kesanî memûran nûn zi kesanî ke bedava komelanî sosyal, kulturi û cemaati de kar kenî. Na xelat yew spasiya, se ke devlet vacû heq to ra razî bo. Pere nidanî, la-sevata virardişa yew nişan danî. Na xelatey

hirina ke ez gena. Seva mi no yew moral o û sey yew Kurd ez hêna zaf motive bena ke him seva xeribana him zi seva Kurdana kari xo birûm-nî. Ma de waxt ke qala kar bena yeno zûnayış ke ki 8 saat kar kenû. Ez ge ge 14-15 saat kar kena. Ez Kurda, la mi hemwelatiyê Alman ya girota. Pili devleta Almanya heyret kenî ke yew Kurd, yew insano nealmân ina zaf guriyeno û ina cemaat Almanya de aşiti re hizmet keno. Ez tehmin kena no rid ra na xelat daya mi.

Ti na xelat ci waxt genî? Na xelat ci qide û çadîyena?

Gereka na xelat Berlin de bi desti serekdevlet bîyero dayîş. Serekdevleta Almanya na xelat imza keno, a mi Johanness Rau imza kerda. O nika hin Serek devlet nîyû. O rid ra xelata mi şawiti qeza ma, qeymaqamî ma imza keno û roja çarşeme 15 aşm de danî mi.

Goreyi edetî na xelat Beldiye de nûn zi meqamî qaymaqam de diyena. La qaymaqam mi ra va "to Civata Kurd de zaf hizmet kerdî, o sevata ma tori yew istisna virazeni, ma yenî Civata Kurd de xelat danî to". Her waxt kombiyayîş xelat de 30-40 ten hedre beno, parlamenteri eyalet, mesûl partîyan, memuri daireyan dawet benî. La mi ina va ti eşkenî çend nas û dostanî xo dawet kiri. Ez tehmin kena nîzdi 100 kes ita de hedre beno.

Piyaqisekerdiş: Seyîdxan Kurij

Televizyonî şexsi wazanî Kurdi bîname virazi

Yew mude cuwa ver Amed ra Gün û Söz TV, Batman ra zi Çaurî TV se medî vilakerdiş bînameyani Kurdi ya sare da Kürtîla cuwarîn ey Radî Televizyon (RTÜK) ne.

Minaqasayani dergi mîlîlayana pey no Amman ke vivert rayavîrîn. Tîkkî de TRT Kurdi (Kurmancî û Kirdî) program virazi. Nika zoje Çarşene Kurmancî roje yene Kirdî 30 dîpa vilakerdiş estî. Verî RTÜK müsade nedî radîyo û televîzomî şexsiyîn.

Rid prosesi cagirotsî Tîkkîya ey Yewbîyaye Ewropa nika RTÜK wazanî no sare piyedayıs né hîrye heime televîzyonî mîntiqîyi ser vindîrî. RTÜK mîntiqî de sar ra persaya û goreyi netice no perskerdiş amo werte ke na mîntiqî de zafer Kurmancî û Kirdî qisekeñ.

Serekî RTÜK Fatih Karaca eskîra kerd ke ey sare-piyedayıs Gün, Söz û Çaurî TV ser vindîrî û inan ra tayîk kartizi wasti. Kartica yamî, wort ke inan her cîkerd temam, ma o waxt qerarxo dari. Goreyi tateyi Fatih karaca heta nika televîzyonî ke piyerey Tîkkîya de yeni temâse kerdîs, inan ra kesi sare nîdawî RTÜK re.

Amed de Kursî ziwanî Kurdi ey şexsi bi a

Amed de hîfe ke vivert kursî ziwanî Kurdi o şexsi bi haedrebîyavîs serekî Belediye û sar Amedî bi a. Nî Kurs de bi Kurmancî û Kirdî (Zazakî) sînit bi a û ders dest ci kerd.

Dest bant Kursî ziwan Kurdi bi rengani Xoz û Sur û çeger ame xemîlnavîs. Muduniyeta perwerdekerdiş mîli wazanî ke né reng desan ra bîyerî pak kerdîs.

Îran de yew Kurd cezay aliqînayîş girot

Goreyi eşkirakerdiş Komelaya şoreswanîn Zehnîtekîsi Kurdistan yew pastgerî inan ke namî ey. Simayîl Mihemed o bi cezay aliqînayîş amo mehkumkerdiş. Simayîl Mihemed sarî Bokan ra o, 18 serre wo û wahar 5 qicani o. Mehkîma Simayîl Mihemed sucad keno ke ey destek dawo komela "Dîwano berz ey welat" zi cezay aliqînayîş Simayîl Mihemed tesdiq kerdî.

Ez nizûnacî weni, ci şimentî

Selim Çırılıkaya

me

Ma ya Hîlî Nazîl xunum de u dewice ma Hîlîm xunum de „Yasashî Türk ve Kürt halkıma kardeşlik“ nûst.

Meyne wînd nûstegi nûstelerili.

Gey:

Ba, ez to bi vac, Mînî Korn ke qayîl birebit wa gure bîcî ci, miyerkî xchinibîn. Peran gen, bîm pey xale ermen, dîmî arye, ez tehnena u heq xo gen. Qey ez ne nûstey biesterî?

Oblîr wînd: Wa Nazîl xunum u Hîlîm xunum vâyî cîbî, wa piyerdayis nûst.

Mî Hîlî Xelîl ra pers kerd:

Ez nûstey ke şîra esterî, ey cînebil?

Wilay ez nizuna, o yew „Kant olîn suphîgeçilik“, e nizuna qey inan ra xwiken?

O yew zî „Kant olîn Pasîzî“ no mî qey niesmawitî. Ci wenu, ci şimentî ez nizuna?

HAK-PAR bi otobus Amed ra şina Bruksel

Qido ke yenû zûnayış peynî na serr de binatey Tirkîya û yewbiyayê Ewropa (YE) de semedi endambiyayışa Tirkîya ya dayîş û girotîş dest ci kenî. Verî ke dayîş û girotîş dest ci kiri, serey aşmî Octobre de YE hal Tirkîya ey abori û poltik ser yew rapor vecena. No semed mesuli hîrakerdiş YE Gunther Verheugen ì Tirkîya. Per bin ra zi lobi Tirkîya Ewropa de bi heme quweti xo ya kar kenî. Nê rojî ke ma ya verî semedi Kurdana zi zaf muhimî.

Yew per ra Kurd ewropa de bi namey „Platform Kurdishî Ewropa“ amî piyehet û piya xebatey diplomasî rûmnenî. Per bin ra zi Tirkîya de Partiya maf û Azadiyan (HAK-PAR) wazena waşteyanî Kurdan platformanî YE de biyartî ziwan.

HAK-PAR çend aşmî cuwa ver çend bajaranî Kurdistân de bi namey „Prosesi YE de Kurd û Tirkîya“ kombiyayış viraşti. HAK-PAR vinayê, vîr û baweri ke nê kombiyayışan de ame werte sey rapor kerdi hedre û no rapor da konsolosanî devletînî Ewropa û dezge û komelani sivil.

Per bin ra HAK-PAR ra û komelanî sivil ra 30-40 Amed de yenû piyeser û no heyet rapor benî dûnû mesulanî YE. No heyet 25 aşmî Elul de Amed ra bi otobus kuwenû riye û heta Bruksel şinû. Goreyi eskîra kerdiş komela Pîstgirîya HAK-PAR'ê roje 3 aşmî octobre de Bruksel xonîşandayî (Miting) û konferansê rojnamewanî viraziye-na.

Komela Pîstgirîya HAK-PAR'ê no semed gazî Kurdanî Ewropa kena ke na xebata HAK-PAR destek biki û 3 aşmî Octobre de querî Bruksel.

Partiya Maf û Azadiyan (HAK-PAR), no rapor ke semedi YE hedre kerdi.

gune "Teksti myankotîş şerikiye" û "Bernamê Netewi" ke hukmat hedre kerdi no mantiq ra zaf dur o.

Tirkîya goreyi zafetniya xo gerekî xo bi hawa yo plural newe ra organize bikirû. Gerekî him semedi demokrasî him zi semedi çarekerdiş persa Kurd fek tewra xo ya navendi, uniter û otoriter verradû. Goreyi normanî YE sazi yo federal biyerû awan kerdiş. Yew devleta no reng gerekî piyerey heq Kurdan bisinasnû û yew heyato seyewbinaye xo ra biyartî. Tirkîya darûdu marî na mesela de eşkena xo re yew model vicinî nûn zi çend modelan ra yew sentez virazû û na pers çarekirû."

Cephîyi Tirkîya inawo, la cepheyî Kurdan de ci estû. Ci gune Kurd raşa-raşt bi namey xo myan

YEWBIYAYE EWROPA Û KURDÎ

Seyîdxan Kuri

Ruhî Yewbiyayê Ewropa (YE) resenû heta badi herb dinya ey didin. Verî binatey Almanya û Franse de bi nameyî Yewbiyayê Asin-Pola yew piyaameyiş viraziya. Cuwa pey nê yewbiyayîş name xo kerd Cemaati Ewropa ey abori (AET) û baçe zi bi Cemaati Ewropa (EG). Niha namey nê yewbiyayîş Yewbiyayey Ewropa yo. YE him AET û AG ra zaf hîrâwû him zi heti struktur ra zi zaf bedîlyawû. Nika yew Parlementoyi ewropa estû, myan devletan Ewropa de sinor dariyayî we. Zaf muhim ci zi endamî YE yew Yasaya bingehîn ser qisekenî. Waxt ke yew yasaya bingehîn semedi YE viraziyû, o waxt gereka piyere endaman goreyi na yasa yasayanî xo ey mili bibedilî. Semedi Tirkîya ya û bi taybeti zi semedi Kurdana çiyo zaf muhim no wo.

Tirkîya semedi şerikbiyayışa 1959 dê sare da YE. Waxt AET de Tirkîya de no derheq de minaqaşa germin viraziyayini. O Waxt hîzânî çep û hareka Siyasi-Islam bi taybeti zi MSP verba AET veciyayin. şiarî o waxt a meshur na bî « Ey wertaxî, ma Pazarî ». La dinya bedîlyay, Sisteme Sosyalist rîciyay, hareka Siyasi-Islam Tirkîya de amey texti ser.

Ewro bi taybeti Tirkîya de di peri esti. Yew per wazenu Tirkîya YE de ca bigirû. No per de sehis AKP de Hukmat, Liberalî, waharkari, demokratî û Kurdi esti. Per bin niwazenu Tirkîya Ye kuirû. No per de zi Kuwayî-Miliyeci, çepî stalinist û nasyonalistî Tîrkan esti. Kuwayî-Miliyeci xo resnenî hareketa "Kadro" ya dema 1940'an. Na hareket bi "Kadro" destcikena û bi "YÖN" dom kena, hareketa Jakobenîsta. Myan raya peroyî da nê sey Çep-Kemalist yenî sinasnyış û 1971-72 de sey Cuntaci kotî werte. Ewro nê bi çepanî Stalinist û nasyonalistî Tîrkan bi yew, kotî bin emir devleta xwerî (Devleta nîmitî) bi nameyî milîciye duşmeney Kurdan kenî. Nê hîzânî bi hususî duşmeney Kurdistana Başur kenî.

Buewnî cilveyî tarix ra ke hareketa siyasi-islam ke semedi AET vatyenî Qluba Hiristîyanan, cemaati ga-wiran; ewro wazena Tirkîya myan YE de ca bigirû. Goreyi tanî politikaciyan hareketa Siyasi-Islam fam kerd ke demokrasî inan re zi lazima. Heta Tirkîya YE de ca megirû kalmeyî eskeran her tim parlamento û hukmat seribû. Heta kalmeyî Kurmaya peroyî ya Türk hukmat seribû, hareketa-İslamî biyerû text ser zi nieşkena wahar hukum bû. No rid ra zi AKP wazena Tirkîya YE de ca bigirû.

Cephîyi Tirkîya inawo, la cepheyî Kurdan de ci estû. Ci gune Kurd raşa-raşt bi namey xo myan

na Proses de ni. Kurd ewro na proses têna dur ra taqip kenî. Goreyi çigerayışanî raya peroyî Tirkîya de sed ra neway Kurd wazeni Tirkîya YE Ewropa de ca bigirû. Myan haretka azadiwaşte ey Kurdistan de zi co parti nûn zi komel heta ewro raşa-raşt verba YE neameya.

Tanî hezî Kurdan Kriteranî Kopenhagen re itiraz kenî ke no Kriteran de Kurd sey milet neamey qebul kerdiş û prosesi ca girotîş Tirkîya ey YE de Kurd sey mihatap nînî qebul kerdiş.

Nê argumanî he ca di ê, la nê Kurd zi nivani wa Tirkîya YE de ca megirû.

Derheqî meselai YE de ma eşkenî vaci ke di peri esti. Yew per girediti İmrali yo. Nê ge ge no derheq de vinayê xo ani ziwan. Bi kilmki no per wazenu devleti YE Tirkîya biye qeyd û şart bi waştanî Tirkîya ya bigirî myan xo. Verî HADEP nika zi DEHAP çend ray mesulanî YE ra vatû ke Tirkîya sîni wazena şima gerekî o qide bigirî. Leyla Zana zi hama guretxane de bi 15 serek devletani Ewropa re name şand û rica kerd ke Tirkîya biye qeyd û şart bigirî myan YE.

Perî Kurdan o bin de ciya ciya vinaye esti, la myan inan de zaf ferqi gird çini. No per zi wazena Tirkîya myan YE de ca bigirû, la bi qeyd û şartanî qebulkerdiş kriteranî Koppenhagena. Nê Kurd wazeni YE raşa-raşt Kurdan mihatap bigirû, yani Kurd prosesi cagirotiş Tirkîya ey YE de obje bi, Kurd bi namey xo kombiyayışan de ca bigirî.

Bi armâanca ke Kurd hêna aktif no Prosesi YE de ca bigirî hîzânî siyasi û demokratik ke Ewropa de esti bi name « Platforma Kurdîn Ewropa » ame piyehet. No platform de parti û rexistinî siyasi, komeli cemaati û demokratik, komeli heq insanan ca genî.

Platform Kurdîn Ewropa yew mude yo vinayê û waştanî Kurdan resnenî dezge û saziyanî YE, no warê de diplomasi kenu.

Per bin ra HAK-PAR wazena aktif no proses de ca bigirû. Bi no Armanî HAK-PAR pa yew heyeto ke 30-40 kesi ra yeno medûn Amed ra Heta Bruksel bi otobus biyerû û Bruksel de mesulanî YE de qisêbikirû.

Sinî ke yenû zûnayış aşmî Octobre de YE Tirkîya ser yew rapor vecena û aşmî Gaxan de zi.

Semedi muzakereyana waxt diyînî Tirkîya.

Ma sey rojnameyi Peyama Kurd wazeni na pers biari rojeye Kurdan ke ser munâqaşayı biyerî kerdiş. Hûmara rojname ya k e yena ma derheqî prosesi ca girotîş Tirkîya û politikaya Kurdan de ca bidi vinayeyî Parti, rexistin, komel û politikaciyanî Kurdan.

E-Mail: Filit@gmx.de

بىتەر ئۇشرازى دامەز زىيەرى جۆرە بونىادىكى ئەخلاقى!
جەلال رۆستەمى

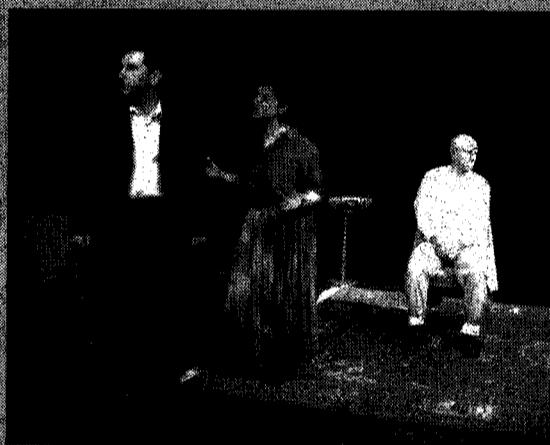
له کمل دعسلاط گرته دستی خروشوف له شوباتی ۱۹۵۶ بی کنیتی سوچیت و توبونخیدی که له ستالین و سیاست کانی گرفت، بورو هزی نوهی که مزاوتی دیمکوش اسی و نازادی و فره حزبی له ولاته کانی بلوجی روزه لاتی یورپیدا که له ژنرال کاریکمی ستالین و حزبی کیدا برون، بیته ناراوم له مانکی حوزه ایرانی ۱۹۵۷ مزاوتی ناتاراوسی له (بولند) دستی پیکرد و برموده (هنگاریا) ملیسا له تشریفی به کمی ۱۹۵۷ قوتایانی ڈانکل له (بوداپیست) به مدیستی پیشیانیکردن له کریکارانی (بولندی) خویششان ایان ساز کرد و هموهم خواستی دیمکوش اسی و نازادی و سرمه خویان خستبرو خویششاند که گی له دزد دستی پیکر دنبو، له شهودا برابر عربیکی جماوازی کفردراد بورو هزی نوهی که هینزه سربازیه کهی سوچیت که له (بوداپیست) بورو، له شاره که بچنه درموده. تیمه ناکی (Imre Nagy) ۱۹۵۸-۱۹۶۱ دیمکوش اسی و نازادی و سرمه خویان خستبرو خویششاند که گی له دزد دستی پیکر دنبو، له شهودا برابر عربیکی جماوازی کفردراد بورو هزی نوهی که هینزه سربازیه کهی سوچیت که له (بوداپیست) بورو، له شاره که بچنه درموده. دیمکوش اه کان بورو که له حزبی کومونیست نازاری بورو و بشداری رابریکی جماوازی کرد بورو، هژمونیکی یه کبار زوری له نیوان جماوازدا هبورو، نم سیاستمداره حکومتیکی نویی پیکنیتا و سیستمی چند هزی دامزرازندو را گیاند که له سعدتمندی مانکی تشریفی دووم هلیاڑانی نویی تئحاجم دهدرت، هاواکات درجه جوونی (هنگاریا) (ل) پیمانی) واوش راکیاند. نوهی که، حکومتی سوچیت تuo جزره هل و مربجیه لایسندنده بورو چاریکی دیکه سدر له نویی تانکه کانی خزی بو ناو پیتر نسترهازی Peter Esterhazy له فوناغهدا له میتووی هنگاریا ژیانی مندالی خوی دستپیکرد. تیمه به جی هیچ گرمانیک دمتواریت به یه کنک له هونرمندی پرچمته هاواچرخه کانی یاریکردن به ووشکان" له قفلم بدیرت، نسترهازی بر لسی سال کاری نووسینی دستپیکرد به بلاکردن نوهی کزملی کورته چیزک و چند رومانیک. (به هرچه و فرشته بو نووسینی یان راستو خز له تاسمان با خود له تئیخانه دیتی خواره بی خود وک چون خزی مازمنده ده کات به هرمه له نیوان سووه فالزه کانی یوه داده بیزیت کاتیک، که شاندیان ده کلت. نسترهازی له ۱۴ نیسانی ۱۹۵۰ له بوداپیست له دایک بورو. ناوی خوی پیشنا نیشانده هری خواسته دهمدیکی کانی نوهی. خیزانی نسترهازی له دوکل مندترین خیزان تیرستوکره کانی هنگاریا دتمیریدزا. له دواز نوهی که کرمانیسته هوازاره کانی سوچیت به پیشوایانی حکومتی موسکو له ۱۹۴۸ دهملاطیان گرفت دستی له سالی ۱۹۵۱ کومونیسته کان دستیان گرت به سدر همبو موکی خیزانه کیدا و تو دیکه دور خراشه. قائم دور خسته عویه شمش مالی تواوی خایاند. شیش سال که نم خیزان له ناو تو پدری خوشکزه زانیا دیان. سالیک له دواز دلپریتی ۱۹۵۷ خیزانی نسترهازی هزووه که خیزان تیرستوکره کانی دیکه هنگاریا ریکیان پیدرا که چاریکی دیکه بو بوداپیست بکرینه. سوچیالیسته دمه لاتاره کان ریکی چاره سرکردن دیان لامو: "متواتی بکرینه به لام نیمه مولکه کاتشان نادمه بیوه له دواز چهل سال پیتر نسترهازی بو خزی به دینکنیکی بزز هواوی کرد: من مولکه کاتم دوپیاره و مرنگر معمو، قدم دوو روستیه له هنگاریا به شیوه شیوه خویانی خویی نزاند. که کدر تو مولکه کانی خیزانه کهی دوپیاره و مرگر تایه گلوا دمتواری ولاکنی بچوکی ناسراو له توروبا دا بونیادنیت. تیمه کتشی (Imre Kertesz) و مرگری خلواتی نول، له تاصدا درمیاره خیزانی نسترهازیه کان دلمیت: له راستیدا نسترهازیه کان له جزره مخلکانه داده نرین که دعلیم: یکای چاره سرکردن نیمه چونکه له پیچیدا کر تیک له نارادانیه، نسترهازیه کان له کائولیکه موچافیه کاره کان، پیتر یه کنکه له گردیه هنگاریه زماره کمانی که خویندنی سمره مهانی له خویانه کی کاثولیکی تاواکردووه و داب و نیریتی یانیینی پیوصت به (قدربانی پیروز) به چوریکی ریک و پیک نیجانماداوه و اوانایه کی تواوی له زمانی لاتینیدا هیه. پیتر پیچن سال مانتمانیکی رانک خویندو دیبلومی له رو شتمیدا و غرکت. له زیانه کیدا هاشتاره بیو پیرنامه تیئری دزمگایه کی کوپنپوره بیو له وعز منی و اندسته عوقی فلر و نوتومیبل سازی (هنگاریا) پیتر نسترهازی کاری و دوسمیتی به چوریکی کورتیه کانی ۱۹۷۸ که دستپیکرد. تیستا دمتواریت تو به یه کنک له نوهی نویی نووساره پوست مولده کان له هنگاریا داینین. مرگریانی براهمه کانی پیتر نسترهازی بو زمانی ثملانی و زمان کانی دیکه کاریکی ساده نیبه. برهمه سدره تایه کانی نو: Produktions ro- ۱۹۷۶ Fancsiko und Pinta (Wer) ۱۹۷۹ ما: یان کوسله چیزکی کورتی نو بناویشانی: Wer) haftet für die sicherheit der lad-

کوڈان

برقولد برویشت

میراثیک مسکن

شانو لە قۇناغى نويىدا

کله تعلیم و تحقیقاتی مجهزه دارد
هر چند هم این نظر نداشته باشد و در کنون
اگرگویی که این روزهای خوشبختانه
من و مدت شانزده کاریکت کاری می نهادم
خوبیه بیلر (نهی شانزده کاری) نام فرانسیس
چیزی بود که خوبی که این کاری بود یکی است؟
کیفیت توانیستی تصریفات پاکتی بخوبیه
لئے بوده بجهالتی منع شاید فناوریان
شیداده و تکنیکیان را که جهادیان را
سرمه می نهادند و خارجی مشارک داشتند
دیگر از آنها کوچک نیستند و باید
و بتوکلی و بزرگی دیگریان را
با خود فرمود و بروزیم به آنها میان
درستی داشتند و باید و باید خود را
بر کوچکانه که شایوهای بیرونی به
له دلکشی و بیرونیک در غایبیتی به
پاکی داشتند و بروزی دستیابی به
بیرونیان به همراهی رساند
رسانیده بیشتران شایوهای معرفی و معرفی

پرینز (ک) له کچی خاوهی خانووه خنجبلانه که پرسی: پژوهه نه کمتر ماسی کوساج کورا به مروفیک؟ چیه نه کمتر بیته منوف، تایا تدم و نیاشن نایشت له براابر ماسیه چه کچکه کاند؟ دریزیدی به قسکاندیا بعپرسیار کوردن: پهستی؟ پاشان له سری روشته، ناهکر کوساج ببو به مرروف نهوا پیگه دداد به مانشیه کان کهل همزیادا قفسی کوره دروست بکن تا وه کو جیگایانه نیشیدا بیتزو، له کهل فرهامه مسکدنی همنو خزار ایکی شیاو له برووهک و میمکنه تا ده گاهی کلیکی پله و هو پهروزه و هکرنی هم و ملات! نم کوسجهش لوهک مروفیک، همنو خولایه کی دهخانه سر نهوده که تاوی پاک به قفسه کان بگات و سرباری کاروباری چاودبری و تندروشی همه لاین، بز نعرونه نه کمتر ماسیه چکوله که بپنهانه که بپنهانه کوسجه / مرروف / زامه کی خیترا تیمارده کانه تا وه کو نه خوش نه که ویت و آنبر لوهاده خیز نهشیت. بز نهوده که ماسیه کان ووچاری هچ جوزه خموکیبه که نهیبوره نهیبوره که قوتباخانه له ناو قفسه کوره کاردا همیت و ماسیه چکوله کان فیزی چونیتی بله کردن بکرین له ناو دمی کرسجدا و هدوههه فیزی نه و جوگر ایایه بکریت تا وه کو بگات ناو شهوبیگی کوسجه کوره کان که بتمالیهه لوهه لوهچنکه بز خوبیان دانیشنون هذروهه با پایه خوده تعماهای نهوده دکرتیت که تانهاده کارای پیتوست و پرورده دهی روشنی ماسیه چکوله کان بکریت، تام ماسیه بچکولانه فیزی نهوده دکرین که گهوره دهن و جوانتردمون کاتنک قربانی به همرو شنک ددهمن به که پهپوری بهختورهی و خوشحالیبه لوه کوساج، هدوهه پیتوسته همرو ماسیه چکوله کان کرسج - مرروف - بکنه نهونه که بیان و باومری پیشکن بنتایتی کاتنک که دهیت نهشنه دادمه بزیت بو داھلوقوه کی رؤفن بز نهوده ماسیه چکولانه که فیرده کلکون قم ناینده پوشنه مسکوگه، تمنها لوه کاته که گوچاپل و سلکچی دهبن و خوبیان له همسی بی باخ و چادیپولوژیای ماتریالی

گوته عاشقی شازاده یه ک بیو!

بیانکه و ازی بِنگهی ڙین

همولمارچی پایردوی کورستان
زیانیکی زدروی له سامانی بلکلکنامه
و روزنامه‌وانی کورداری داوه بدو
پیشنهادیکی دیاری شو سامانه
دوچاری فوتان و له تارچون
بود، برینکی یکمی لبرمه‌لوی به
پارش وبلازی و نارینکیک و
ناتواو ماوهتهوه. وک حکومت
پیوستی همیونی دهزگایکی تاییتی
به بزگارکدن و بروزنامه‌وهی ثام
سامانه کرده‌تهونه (بنکه) ژین بز
برونده‌وهی کلپوری بلکلکنامه
و روزنامه‌وانی کورداری مان بز
پرکردنوهی شو کلنه روزشنبیریه
کورستان، نک وک پیوست
لایان لم معیانه تکرده‌تهوه
بلکو هر پیشنهادیکیان له
زیانده‌وهیدا به شرکی خزیان
ندانیوه له کاتیکدا بهم سامانه
فرمازمشکاره لایه‌نکی بدرچاوی
ناسامانی نتموییمان پینک تهعنین
جا لور برووه که یئمه دمرکان بهج بیخیو، هاواکار و پشتکهیمان بن، تا
به هولی پیکوهی همان بتوانیتی
خزمتنه‌یکی گله کمان بکین، وله
کلپرده کرانه‌هایه بزینده‌وهی
چاوه روانی همروه یارمتشی و
بدمکوه هاتینکان لئی تهکینی
کورستان، نک وک پیوست

نامادهنه کو دنی دونهه و خزمہ تکفیز اری چیستخانه کان

باشترين کواليته

پاک و خاوین

هەرزان بو سەرائىسىرى ئورۇپا

Normannenstraße 17 , 51149 Köln Germany Tel: 0049 2203 925960
Fax: 0049 2203 29 086 73, Mobil 0049 173 904 19 18
eMail: koceramin@ hotmail.com

فیدرالیزم له باشودی عیراقدا (۲)

دكتور مونزور نعفان

وک پیشک ل هزینی عریق، باشوروی
عتراف بناوجه کی تایفه گواری له قلدم
نادریت و ناشمنهوتی دو جوزه بتت و ناشست
نیاب شکدن غیر از دانستن چونکه به کیتنی
فیدالی خوشیت دا بشکردن غیر ایق نیه و
شیو متوفیانه دا زاندنی دهولتیکی شیم
له باشور له دواز رو خاندنی زنیم له خیال
پلازو و پیشک شنیکی چوتو له پیکرتیوه و
تدخنگیکی بدو لاره چندی شنی، چونکه له
باشور چندن عریق سوتنی مزه هب و برای
مسدیعی او ساییش و کسانی دیکش دزین
عمر بزیه دمیت به توار دووره بزیه له بیزک
تایفه گواری و رهگزیه کانوه لم بارهومکریت.
هزب بوبه پیمان واای، که شام پیشتراره دمیت
شیوه کی دیکه بکیته خوی، ولت هم ناوچه چیدی
باشور پیوسته شیوه کی دستوری و پاسایی
له چهار چیزی کی فیدرالیدا به خوبیه بیست
و خکومتیکی هرینم بخی دایزدرزیت که
بروکانی تاوجه که به بشداریک دنیکی فراوان
و فره شناسیمه به پیش یاسا پارتوهی بزون و
سالی بشدازنون له دسته لاتداریتی سلطنتی
ناومدنا بخواهیه بورد و (نامه کانی دیکش)
همیت، چونکه سیستمی فیدرال شیاهانیکی
کارگیری لامرگزیه له بروی سیاستیه
و شیاهانیکی فریبه له بزیره بردنه دهلهیتی
عتراف، بمو خوده که دانپر وفری و پیکسانی
و بشدار بروتی کاریکر له بزیوه بردنه
دولتیه دایین هریمه دایین بکات، باقی
حکومتی همومو هریمه کیشه که بشادری
بکات له کل جسمه لاسی ناومدنا له بزیوه بردنه
دولتیه عتراف و تیمش مافیکی دیارکه لوه مز
همومو غیر اقیه کان، له بدر یعنی ناکیت له
مزو دوا بزیره بردنه کاروباری دولتیه هنریان
له لایین تاک کسیکه و دنیاع بدریت و
به مادوصی خوی و به بین هیچ چاوبنیکارو
لپرسینه ویه که جنگیک بعیده کات و له
شیرپیکی دیکه بیته دهگلی و ناشربریتین
جزوره کانی دستبردیزکردن و تیغور له دری
گلستانی عیراق پیادهه کات. پیوسته بهش بز
تایندنی عیراق له لایین روله کانی له هرم
و کورد و تورکومان و ناشوری و بزیرگردن
و همومو ثاییسی و تایفه کانوه دا بزیوه
پیشانو دامعزدانی پیچنده کی فراوان بز
 بشداریکردن و بدسته پیشانی به کسانی و
داده بزیری و دان پیشان به بزرابر و بزیرگردن
له نارمزوه رعوا کانی به پیش دستوریکی
حصشمی و به پیش یاسا، پیوسته میان مردمی
و بلاکدنهوهی بهما کانی لپرسینه پیشانی
و نتھویه و هیچ مهتریه کیش نیه له
پیشکشانی پر له حکومتیکی هریمه کانی
چهارچیمه عشانکی به گکرتوی هنری ک
باویزی به بی لایین و تاشنی همیت نیک
حدنک و سامه زی به کومنکای مهتریه همیت
نهک به سلیمانیکردن و بیانیکه بیجی
یاسانی چونکه عیراق دولتیکه بکه بز له
نهنجه که پارنیک و بزاپیکی سایی و
ثاییسی و تاییمیکی تیدای و دسته دان
له به اینه دانی و سامانه کانی پیشان
بر عزه و مقتضی کمل ترخان مکنده همومو
نهنجه و تاییسی و مزه ب و بلاطه شه هاشمیه
سلسله کانی (عک) له پارنی و تایی
میونیم! به برعجمی که اینکه کی
تمامیه که بشکردن، ستریمه که لای فوز الایمن جمی

ملوک مسلمانی داکتو و لیکوئلدر موادیکی خارجی هی که کامپرس
بر او راه پاسایی کانه - مانیه هتروری و لاتنی سریده

چمگى لە سەر شۇرۇشى ئەپاولى مەزن و تىرۋانپىنیك (٢)

قاریق فهقی شہبدوللہ

کوردستان و سرکردایپاری
پارتنی و درنگی خودی
با رازی نمس توماریان کرد و دو
-(۲) الیه کام و زیرین چمنگی
بز منکاری شورشی تمیلولوه گز
دهست بین بکنی ناهو ناکری
شامازه بعو ذخیره سرکومتنانی
با رازی نعم و با رازی کان
نه کن، هرله شعری در پرندی
را ایته و بین سفی تا کوت رسول
کردنی ناچه کانی مومناندوز
و شعله و حاجی تبریز
که زاراوی سربازی (اختنی
هملتون) ی بسغدا داده اوه و
دموده بدری هولیز و ناچه کانی
کر کروک و سلیمانی بعینی
سربازی نوکات له نانی
تایاری ۱۹۶۲ تاکر کودتای
رهشی همشتی شوباتی ۱۹۶۳
زیانی کیانی هنرمه کانی دوزن
زیارت له همده هزار سرباز
بورو، که دوازه هزاریان بدیلی
کبیرون، پیچکه له دهست گرفت
پکسر ریات له چوارده هزار
۵۰ پارچه چهکی سبوک و
۱۷ زوپیش و زیلی سربازی و
توب، نهه بیکعه لنتیشکاندنی
زیارت له ۸۰ زوپیش و نوتیتمبلی
سربازی و هلتکاندنی
دیمان ینکی توپ هاویشن
(۲) لابرمیمه کی دی
پر شنگداری گورزی کاریکر
و همانشتبه ببرواری ۱۰ ی
حریزمانی ۱۹۶۳ و برو
کانی پاش کودتا شوم و
خرناییه کی ۸۱ شوباتی
به عسی فاشی و دمه لاتگرته
دهست بیو، بناهیتی دوای
پاشکهنه که دمسلاطه دارانی نعم
حکومتی به عسی له بیانیانی
پیشووتر دامبوریان بسدرکردایپاری
پارتنی و کملی کورستان
کمانیش و هک مترانگرانی
حکومتی کانی پیشوروی عیراق
بانکهنه که جنگیان کرد و کوته
لشکرکشی بتو سر کورستان
نه نایانی پاش ته کوششان
و پشه کوپیه کی به فرعونی
تاوانیز (زعیم مدقق موستهفا
) له فاری سلیمانیدا بکنیمه
رمیکری زیارت له ۵۰۰ گنجی
شارکه کی گرت و لبر چاوی
جهاوری سلیمانیه شوقل
چالی هنکند و ۸۱ رویه تم
شاره قارصانه بینده بگلکان
به عسی کان زور شیلکیرن
بوروون له هنریش میتان بتو سر
کورستان، نیستانش دانیشتوانی
شاری هولیز و کر کروک
له بادیان ته چه کدارانی
هزوزه عمریمه کان که خیان
تاونابیوو (فرسان الیید) لایلین
بعضهه پر چهک کرابوون
بناآشقاشه کانی شاردا دوسورانه
و رق و کینیان بسر خلکی
شاردا دیمانان و دستردیشیان
دک دمسه شرمه کیشان و
هزوسیان دکردو دیمان ووت
”احبنا العرب تعجل الفیره
نظم الاکداد من هالدینه!
ايتها البدوا وین المدوا“

سوزههنا هنری سربازی عیراقی
کوته هنریش کردن سر
ستگههی هنری پیشسرکهی
کورستان له باشوره و خزانه
کورستان هر لمانوچه کانی
چوارتا و سلیمانی و کزی و
نایانی و پیچک هر چنده
سوزههنا چهند شنیکی سرتاییی
و هک دعوهههای گلی عهلی بیگ
لایلین هنری درزمتهه گیره
و دوات پریا و هزاران جاش
کیماروی با رازی و هنریانی و هنری
دا له شاخی پیرسی نزیک
شاکری، هنری نایانی هریک
له عیراق و سوریا و تورکیا و
لریکی بدریانی بولاندهه
۷

که هنگامی بسر گشته
پیرانگاری و داستانی پیش
ساز و مریب کانی فیلول

کاتنی چندگاه بسر گشته کوردا
سینه ای هرچنده پارتی
دینه کانی کوردستان نا نو
کاتنی و دک پارتی گشته سیاسی
له ریوی ریخته شن و اکیاندن و
کارویاری کومه لایتی و ریخته راه و
پیشنهادی و جما و مریب کانه و
پرتابه ای کاروچالاکی خوبی
پیاده ده کرد و لرزوی
شتریزی بیوه هیچ بزرگانه
کارو تمازده رویه روپوپونه و
لشکر چشیده کی لو چزه نیبو
نه ومه شاهزادی میتوی پارتی
می دزانی لرزوی دانه راندنه و
تاكو هنگریساندنه شوشی
تمبلو، پنای نمی و پیشانی
پرچه ک بو گشتن به ساف
نمتویه کانی کملی کورد
همیشه ریگی سیاسی و
دایلوق و سانکرت و پیشانی
و دک هزاریک به کاردمهینا
بل بعدی هینانی نامنج و
دالخوازیه کانی گل، هعلیت
۱۵ سال تمنی خیانتی سیاسی
با راشی گفواهی نم داشته دهدن.
هزیره سربازیه درندانه کانی
سرویای هنر اقی نهاده کانی
کور دستان باز ای نم و نزیکه
۵۰۰ تا ۷۰۰ تله قالانی
با راشی ناجاز کرد بیکوه
جهانگریکی نا، برا میبر لرزوی
جهاندیه و چوتیست و هنمان
چوری چک و جمه خانی
جهانگریکه کلمه همبو روویه که و
لهرز و موندی حکومتی قاسم
و لشکر گشیده کیدا بیون سو
جوره لتو نان و ساتانه دله، قیه ای
و کارا می و زر کنی باز ای
و هدک سعکر دمو و دک پیش زیکی
سعیانی مذن و لیو مشاره
که ده دانانی نهندی گونجاو.

نهشنهای سربازی و
مشترانیزیت و تئکنیک
چندگاه کانی

چندگاه بدر منگاری باز ای نم
سهرهتا باز ای نم لددو
به رهی چندگاه دهستی به چندگاه
بدر منگاری برونه و کرد: یه کامیان
نهاده کانی باز ای نهاده دهی نو هز
و نیزه ای دیایتی کردن و هیش
که عدویه دیایتی کردن و هیش
بر دهندر سر ناچه یه باز ای، هر
لباق و بوری روز تراوا و تاکو
ناشووری خوره لاتی کوردستان
بیکه ده ای یه کدا تیکی شکاندن
و پر ته او زی کردن. دو و میان
هالسا به پیکره شانی چند
گریپنیک چوک چوک و لیک
کاتن و له چند لایکه و چهند
هیشیکی کتونیه کانی سیه ای
هنر اقی دهنا برو، کاره کان هینده
نه که بیه و ورده جیه چی
ده کران که سر ای هیزه کانی
حکومت نوشی شلاؤی ده بورون
و وا نتنه گیشتن که ریزمه کی
زیوری چنگاره بیلا ساریان
ده، بیوه لزور بیه هم هیش و
که ده ای هلاتی تضنه جمعی
لاغری و تفسر و کان دهستی
نه کرد و گزه بیان شمه کیان
نه جیده هیشت، نهه و ای کرد
و زیوری چورینی هیزه کانی
سرویای هنر اقی برو خن و باز ای
می نهودی بواری خز کرک دنه و
بیس کردن و میان بیات، بز و وی
لچهند شوینیک دیوه به

توانای ئەتومى ئىزان و ململانىتى ھەزمۇن!

که بنده شعری عیمه کانی فیضی تیسلام رینگ
بوده ددهن که بتو پیوستی پاراستنی دولتی
تیسلام هفتاد و نه تیزیت پر مهندی (علمه راخوم
فیضی) به کاربری پیشینیت که له خدیدا همرو
نه کرسپ و تکه راهی بودم که و کارانه که
له روی شرط عوه ناکری، لادهات و سارلنونی
رینگیه کی کاتی دیکه بتو داده است. لیره شهود
متربصیه کانی تیسرایل و تیریکا و هندیک
له ولاستانی روزه هلاتی ناوین هروده که خزی
دمتینه تو، بلام همهوله یه که له دوا یه کانی
تلمانیا و فرمنسا بتو بدرگیرکردن له هلتریستی
فرمی حکومتی تیران له دژی هنگاوه
سیاسیه کانی تیریکا سپارمات به دوسيه
دنتونیه تیران، به تاراسته بارزو هندیه
هاوپوشش کانیان له گهل تیراندا دروشن
لایه کوه، له لایه کی دیگشوهه تلمانیا و فرمنسا
دراخوبیه کانی تیریکا لو رو و مهندی
ناکن که برزو هندیه کانیان نایاریزیت و
تنبها بتو پاراستنی تایندیه هرموزونی تیریکا
لعنوچی خزر هلاتی ناویندا داوترا و او

لەگەل تېپەربۇنى سالىادى ھېرىش
تېرىزۋىستىپەكانى (11) مېلول و
پەرەدەوابىۇنى ھولە مىاسىسى و سەرىبازى و
ئاسانىشىپەكانى ئەرمىيەك بىنېرىكىدىنى تېرىز،
تىپو مىسەپ ئەلزەمرقاۋى سەركەردەي بىزۇنۇمۇسى
(جىھىمداو تۇمۈجىدە) سەر بە رىتكەخاراوى
تېرىزۋىستى (ئەلقاعىيەدە) لە مىانەتى نەو ھەرەشمە
کەرەمەشانى كە بەم لاولادا بلاويان دەكانتىمۇ
ھەرەشمەشى. لە سەر كەدە و بېرىپەكانى
كۆزدەن ئەلەتلىك كۆزدەن كەرددووه بىر لە
ھەرەشمەكى ئەم تېرىزۋىستە توردىنېيە ھەلاتۇرە
لەياسا، ملاپاڭى شارى مۇسلىش فۇتابىيەكى
تايىشى سەبارەت بە كۆشىتى كۆرد دەكىدە!
ھەلبەتە هواكات لەگەل دەرچۈچۈنى ئەم دوو
ھەللىيەستە، نا يىسلامىيان لە دىرى كۆرد،
زېنھېرىمەك كارى تېرىز لە دىرى ھەندى
بېرىرسى كۆرد يەنچامىدران كە خوشبختانە
سەرىيان نەڭىرت، گومانىشى لەودا نېيەكە
ھولىدان بىشلەتائى يارىۋەققۇنى ئاسالىشى ئارام
و سەقلىكىر لە هەرەتى كۆردىستاندا، ئاسانىجى
سەرەتەكى ئەم جۆرە فەتىلەو و ھەرەشانىيە
ئىڭىر لە ئابىكى دېكاشىۋە بىرۋەنېتى چەزىنېتى

دوازه پولیسی کورد تیرۆر کران!

کوردن. نهودی شایانی باشد که بوسیمه ای تیرزورستان و عمرمی شوتفنیه کان نابویانده و دوازی دلناپیوون له ناستامه ای هو پولسانه ای که کوردن له ناو پولیسه عراقی کاندا جیاکار اونته و هو به نامبردی شهیدکارون. تیکار ای پولیسه شهیده کان خبلکی شاری خانقینی خوزاگریوون. نهودستندزیانه لب سعر بعپرس و خلکی کورد له دوازی هین شیکی بره کانزبرستی دیت که له لاین تیرزورستان و هندیک راکیه ایاندنی عمرمی که بردو دوم هیشش ده گنه سعر کورد و سعرکردایمیه سیاسیه که دی و به ها و کار و دوستی تمریکا و تیسرائل له قلمبیان ددهمن، تاوه کو پاشا اوی کوشتن و تیرزوریان له رووی شهر عیوه حملان بکری بو معیمه ای ده گپرستایمی عمرمی

دوای رزگاریوونی هورامان عوسمان کارگیری
تمی سینی پارتی دیموکراتی کوردستان له
هولوکی تیژرورستی له شاری کمرکوک و
وچالپونوهوی هولی تیژرود کدن پاربیزگاری
هوزک نتیجیر فان ناصحه داد. روزی ۵/۹/۲۰۰۴
وازانه پولیسی کورد له نزیک شاری به عقوبه
له لاین تیژرورستان و عربمه شوینده کان
تیژرورکان و هکر تولمسندهو پر امیر به
یکری. سه رکرداریتی صیاسی کورد. که به
میچ شنیمه کی قبول ناکات عربمه هاوردکان
بگزینهه بو تاچه کانی خانقین، دواى
هولوکی پیکجار نزدی پاربیزگاری دیالا بو
کدرانوه هرمه هاوردکان بو سر مال و
هولوکی کوردان، که کاتی خزی له لاین رزیمی
و خاخمه هنندراپونه سر زموی و ذاری

کورگه بوره کانی ته له عله

پیمایشی سنور دانان بود و کردارهای پیزوریستیانی همانچه کاتی پاریزکای مولسل تغذیه نام دهدرت، بعنایزی گران بدروایی پیزورستاندا هفتتی را بردو و له شاروچکی ملطفه رکه که سفرشیتوانی تزیکی ۸۰٪ معزار اکس دهیں که ۸۵٪ی دانیشتواتی نوردشانی شیعه مزههن، ۶۵ کیلومتریش سسوروی سوریا و دوره، ثم شاروچکی للهادیه چند مانگی و ابردودوا له لاینین پیزورستانه و دک مولکه به کاردهمات، بزیه بزیز فرمده گذز و سویای میراث پشت تاستور «چند زانیاریکه، هلمتیکی بدواکرانتان لجه چند گرهه کیکی شازه کهاد دعیت پیکرد، دنیابادا شرو پیکنکدانیکی قورس رویداو کاکامه کای ۱۵۰ تیزوریست کوکدان و ۲۰٪ دیکش بربنار بیرون. شاروچکی تله همفر بوق ماؤمه کی دریش له لاین هنری همینکلو سویای عیراقیه گیاردرار. یعویتی قسه کهبری، کینک له پارت تور کمانه کاتی شایاری توکیا که تیوست ناوی خوی تاشکنی ایکات، تولالی توشیره کوشتاره. خسته تیستی بزرگی تور کمانی که راس متوجه له لاین (بیت ای نورکی و تیزورستان و گلنهه مصیه گانه و هماوکاری ده کرن. هر هفتمان سرچاهه و المسدری رویشتو وئی، شر له ته لعمنه

روزنامه‌نووسان و مافی مرؤوف

نوینه رویکی پرلهمانی هولمند، روزی دووشهمهی رایردوو، بهسته‌رووی پرسیاری فدرمی و نوسراو له بیرنارادینزت و مدیری دهروههی شو ولاته که سیرکاراییتی به کیتی توروها لەم خولیدا ده کات. داواهی تازاده‌گدنی دهسته‌جهنی (سعید موتبابی) باوکی شمسه و دوو سالده روئانمانووسی تیرانی (سینا موتبابی) کرد. همزدهها داواهی کرد له حکومتی هولنه‌ا که شپولی تازه‌ی دستگیرکردنه روئانمانووسان و گسانی چالاک له بواری مالهی معروف له تیران بخاته ئیشک.

داسترهوه دانیمارکیه کان خواستیاری
که راندهوهی عینرا قیمه پنهانه ره کافن

کوچیمهاگن - رویتورو: پارتی کملی راسته و می دانیمارک هنرمندی کوتایی هیتاچی بود و ریشه پیشانه ای حکومتی هاوییمان بود مانعه و هیزه کانی دانیمارک ل عرباق نگار داخوازیه تایپه کده بی کامران و مهندس پشاوره عیراکیه کان بوز لاته کدیان جینه چن نه کات. دانیمارک نزیکی ۵۰۰ سربازی ل عیراقدا همیه که ل کهل هیزه کانی نمریکا کارده کن، بلام بدم پشتگیری پارتی کهل ندوا حکومت ریکیه مانعه و ندو هیزه سربازیه ل عیراقدا ل مانگی کانوونی یه کسمی داهاتوودا ل کاتی پیدا چونه و می پدرلمان ل دست دهدات. پارتی کهل گوتی: پشتگیری مانعه و ندو هیزه سربازیه دانیمارک ل عیراقدا ناکات نه گرفت حکومت هم عیراقدیه پنهانه رانه. که داخوازیه کلیان ره تکراوته و روانه عیراقد نه کاتوه، پیتر ماسکاروب گوتی بیش به تاوی پارتی کهل بوز سیاستی دزموده ل کمل تملذیزیونی دانیمارکی رایگیماند (پشتگیری ل ریکیمیانیک، ناکین نامانجه کامان جینه چن هه کات، موبیستیشم کرمانه و می دو پنهانه رانه که داخوازیه کلیان بوز دستبهر کردنی نافی پنهانه عیراقدیه ل دانیمارک دامت کراوته و می عیراقد)

بُوچی ٿئه و هندھي ليدھ ترسن؟ نسرا نيلم!

سربازی و تاسایشی له گل نیسراپل هه
پلکو رویکه و تسامی ستراتیژیشی له گلدا
هه کچی که دیته سعر کورد هوا تاسایشی
نه تویی عارهه و تورک و فارس تیک ددریت!!
پرسایاره که توهیه: بچی شومنه له پیومندی
نیدان کورد و نیسراپل دفترس و همراهی
لینده کدن؟ همه ناکرکتی بایاته که هه
روشیبیری کورد پیوسته له ولاهه که مکولیتیوه،
نه خوی خبریک بکات به ولاهه که مکولیتیوه
بیسپهه کلمه استیدا هیچ جزره جیاوازیه کی
له گل بارده که (سیزیف) دا نیبه.
لینهه پیوسته بهینه که و روپیانه له بایته
پیومندی کورد به نیسراپلله بکولیتیوه، ظایا
نه گل شو جزره پیومندیه همیت یا خود
له داهاتو دا بیته تاراوه چ بایه خنکی هه
و هم باخاش بزکنگه و بچی؟ نهودی
که جنگی سرعنی و تیرامان و تنانهت
سارسرومانیشه، سارقالبیون و گرفتاریونی
نه شنوری عرب و تورک و فارسه له
مسلهه، چونه کاردانوه کانی شو سین لاینه
له سعر تاسی فرمی له سعر هه پروپاگانده
جیاوازانی پیوسته به پیومندی نیوان
کورد و نیسراپلله بکار دانوه خودی
کورد که خاونی گرفته که بکوره هر برو!
چی نیزانیکی بیشلامی و توزکیاه کی
میلاني ثباتورکی و ولاتاني عفرمی سیستم
گشتگیر کوده کاتوه له هر بایته کی لئه
جزرهه: هه گل رسله که پیومندی به بندیمه کی
فیضیه تیسلامه هه که پیومندی کردشی
سیاسی و تابوری و سربازی و فیکری به
نیسراپلله حرام دهکات: نهوا-با پیشتر شو
بنده فیضیه به سعر هه ولاهه عفرمی و
تیسلامه اینهدا پیاده هکن. که به روی ناشکرا

نحو نامه ناگزیریت به نواوا تو پوچوچونه
قولایی هزرو گیانی همرو عزمیتکدا هید
با خود بدواشایه کی دیکه له هزری گشتی
عزمیدا همه، شدی چ کم یان زور نامهیان
باباشتکی دیکمه، بتز نامهونه تماسایی داد گیکی
کردنی دیکاتوره ملشوبه مبزیوه که بعسی
فاختست بکن که چون و له چ نامستیکدا
نه که تهنا روشنبیری عزمیه یملک شهقانی
عزمیه به گشتی برگری لینده کن و نه گیر
له هلموتیستی راستقینیه دمسه لانداریه بته
ولاته عزمیه کایش بکلینه، نوا دهیشن
که چجزه سوزداریه کی شاراویان له گل
هزلاکوی سوزدمیدا همه، لیزموه که گرنگه
لهم کاتدا سیاسته دار او روشنبیرانی کورد
خوبیان بتو تپیل لیدان عزمیه ناسازموده
خرمیک بکن، که گواهه پیومندی نیوان
کردد و نیسرانی هیدا! چونکه هز چیبه که
پلشین نهوان هر دهلن و اینه و چند پاسا و
هزاران سوتندیش بخوبین گفتگوناههین لو
تزمته نوا هر نهوان به گومانن لیبان، که
واته ابوجی مسنه که بکمینه دایالوگی کورد
عزمیه که هیچ کاردانهومه کی پوزه تیفی
له سعر نهک تهنا شهقانی عزمیه نیبو
یملکو له سعر روشنبیرانی عزمیهش نه برو
مزیستانیایه کی دواکنوترو که پانچا
سالی پتر پیوسته تا وهکو بگانه ثابتی
روشنبیری و شارستانیه ته و هشی کورد
بزچی بتو نوا روطیانه پیومندی له گل
نیسرانیلدا هیبت و بتز کرد نابجیه
بزچی بتو میس و قوزدوب و قدر کاریکی شیا و
پیومندی دیلوسا سیان له گل تورشلیمیدا
هیبت بلام بتو کورد جرامه؟ بزچی تورکیا
پیومندی نهک تهنا سیاسی و نایبوری و

چی سه دام هانای بو
تاله بانی هیناوه!

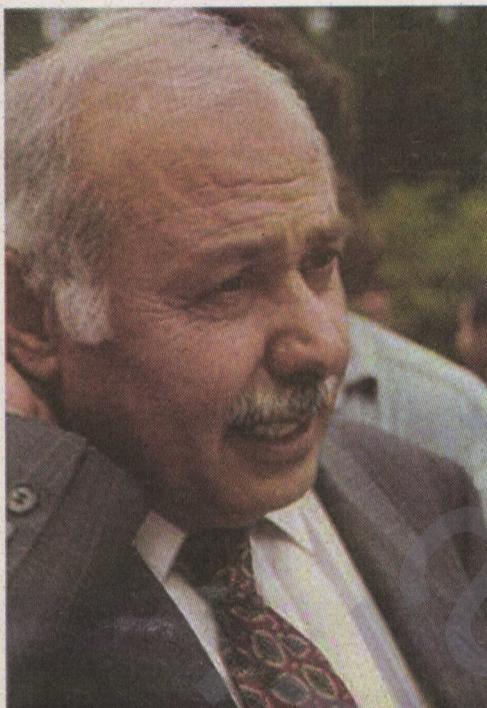
به پیشی هوا و لیک که روزنامهی تلخیاتی
لهندمنی گواستویه تبیوه، هاتووه که
سرچاره میکد له ریتکهراونکی سریوه عیرا قی
کوترویه شتی که (ره غدد) کچی سدام ای داواری
له سرکردیه یه کیتی نیشتمانی کوره دستان
جه لال تالمانی کردووه، بکویته نیوانه و
تا وه کو سرمه کی حکومتی عینا قی میاد
عملایوی رازی بکات بو سفردانی باوکی
له بعنده عمان کمیدا له ناو به غدای پایتخت.
سرمه کی ریتکهراوی عیرا قی بو مافی
مرؤف و دیموکراتی حسمن شعبان
بو روزنامهی (لعلیماتی) شاشکرا کرد
که شاچی سوره بو همان مبابست و ات
سلودانی (ره غدد) بو لای باوکی کوششی
لای حکومتی عملایوی کردووه. هزووهها
کوتی که دمکتوی گواسته و هی سدام حسین
بو سلیمانی بو شوه همه وی بعندکردنی
تا کاتی دادگایی کردنی تفاو بکات
رامست نیمه، جختیشی له سرمه کوه کرد
که پینده چیخت سدام هینشتا له تاوجه هی
سوزدایه. هندیک زانیاریش بلا و بروموده
دمرباره داخوازی شای عوردون مهدوللای
دوووه له عملایوی بو تاسانکاری سردانی
(ره غدد) له باوکی و دایپنکردنی همرو
شو شنانت پاراستنی گیانی خودی (ره غدد).
له لایه کی دیکوه، شعبان تامازه هی بعوه دا
که سرمه نوی پنکیتanedه وی دادگایی
تاییه به دادگایی کردنی سدام و
دام و دهگا کاتی هینشتا نهزاواه و
نیتیه کی زوری تیوه تالاوه به پیچه وانه
تموهی که لعم دواییدا راگیتیدرا.

تاوانی تیروزی دکتور شهره فکهندی له بیر ناچیته و ه! که شه ره فکهندیان تیروز کرد..

من له میکونوںس بووم!

رووداوى تىرۇزىرىنى شەرقىكەندى يواوهەر كانى، بابەتىنەك زۇرى لە سەر گۇتراوه و نۇرسراوه. من وەكى گواهينىك كە لە شوينى رووداوه كەدا بۇوم و بەزىنۈدىي مامەتتەوە، دەخوازم يادەورىيە كانى خۇم بۇ مېتۇر و سپارمات بۇ رووداوه تىرۇزىستىبىي خۇنداشىنە كەنگەرمەدە. رۆزى ۱۷ ئىلول نیوان كاتىئىر ۸۷ تىوارە سەردانى ھاۋىرىم (عەزىز تەبىب غۇفارى) خاۋانى رىستورانى مىكتۇنس كرد، لە دواى بەخىنەتان و چاڭ و چەنلىك كىرىن، بىنیم كە عەزىز ئاساسى ئەددەتەن بەرچاۋو نىكەرمان بۇو، ھەر بۇيە كوتى: ئەمشىو میوانانى ئازىزم ھېيدى بەداخوه چىشتىتىرە كە نەھاتۇرۇ، وەرە با پىنكەوە ئەگەر دەتواتىن يارىتمىت بەدە خواردن ئاماھە بەكىن، راستە خۇ رازى بۇوم و كۆتۈنە كار، لە كاتى كاركىدىندا عەزىز پىتى گۇتم كە ژمارىمەك كە سەرکەر كانى حىزى دىمۇركاتى كوردىستانى ئېرمان ئەمشىو میوانى من، ئەگەر حەز دەكىت لە گەلەيان دانىشىت پىنم بلى، مىنىش دواى كەمىك بىر كەنەتتەوە گۇتم پرسىيان پېنگە، ئەگەر رازى بۇون، منىش پىنم خۇشە، پاشان لەوانىش پرسى ئەوانىش رازى بۇون. كاتىنەك خواردن ئاماھە بۇو، پىنكەوە رؤىشىتىن بۇ ڈۈرور تايىت بە میوانە كان، ئەو ژۇورە دەپرەۋانىيە سەر باخچىيەك و لە دەزەرە بە تواوەتى ناو ژۇورە كە دەپىتىرا. دەكتۈر شەرقىكەندى منى لە باوهىشى كىرت و بەگەرمى پېشىۋازى لېتكەرمەدە كەنەتتەن ئەپەنەن، دىمەن و شىئوھى رۇوخساري نەجىب و مىھەربانىم زۇر بە دل بۇو. دواى تۈزىك دانىشىت لە گەلەياندا، خواردن ئاماھە بۇو، ھەر بۇيە كەمەت يارىمتىدانى عەزىزىي ھاۋىرىم و كە ھەممۇ شەننەكىمان دانا، من دوا كەس بۇوم كە چۈومە ژۇورە كەوە و بىنیم لە شۇنە كە من شەھىد (نورى دەھكۈردى) دانىشىتتۇو، تەنها كورسىيەك كە رىزى ئاخىرى شەرقىكەندى ماپۇرۇمە، من لەۋى دانىشىتەن، لەوان ئەنەن دەھكۈردى بۇو كە ئۇ كەسانەم كەد كە من دەمىناسىن، لەوان (نورى دەھكۈردى) بۇو كە لە شۇنەن جىاوازدا بىنېبۈرمۇم (پەروىزى دەستمالچى) و (مسىعەد میر راشد) كە دوو سىن جار لە ھەمان رىستورانتا چاوم پېنغان كەتوبۇو. دەكتۈر شەرقىكەندى گوتى: بېپاربۇو ئەم دانىشىتەن بە لامۇرە ۷

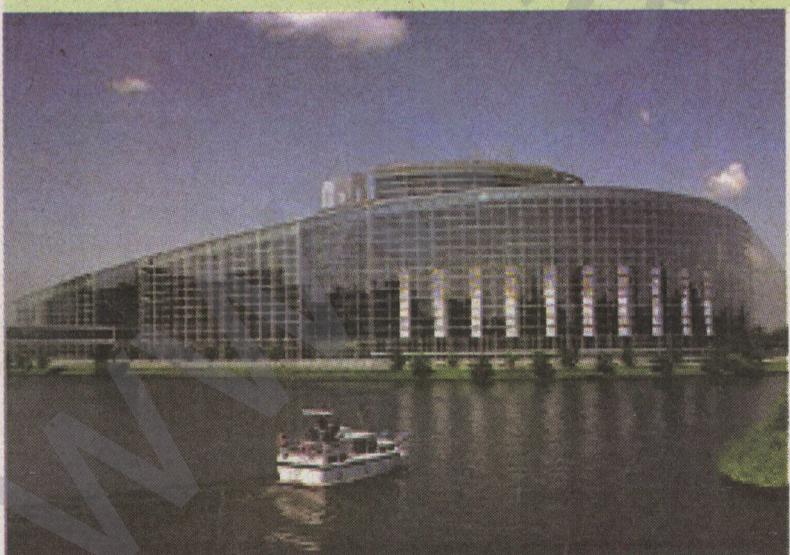
لهو کاتانه‌دا که تیروزسته‌کانی کوماری نیسلامی نیران رابه‌ر و کادره‌کانی کوردیان له شه‌قامی نهوروپا شه‌لائی خوین دهکرد. هیزه سیاسیه‌کانی کورد سه‌رقائی کیشه‌ی سیاسی و فکری و مملانی ناوخویی، به دژی یه‌کتر بتوین

سپارهت بشداری راسته خویان
له و چینایه تدا محاکوم کرد و
بریاری لسر دان. بهم شینو بتو
یه کمبار له میزوودا روئینک
وهک توابنار دستینشانکراو
له تائستی نیو نه تو هیدا
نهوندهی تر رسواکرا.
چینایتی میکنوس نگه در چی
له لا یدک زیانی گورهی له
جولانوهی نه تو ایتمان به
تایمیت لمیشی روزه لاتی
کوردستاندا، بلام له لا یدکی
تر بو به هزی بروورهشی
زیاتری کوماری نیسلامی له
رادهی ناوخو و له دارمه دا.
دریزه کیشانی رومتی دادگای
برلین له ماوهی چوار سالدا.
سرنجی لاینه جورا و جوزه کانی
ولاتانی دارمه و ناوههی بتو
لای خوی راکیشا، حیزب و
ریکراوه پرش و بلاوه کانی
بنانو توپوزیونی کوماری
نیسلامی هولیکیان بتو ره حسابو
تا بخوبیشاندان و خوینشاندان
له سر شقامه کان و کنانه
تلک فزیونه کانی ٹوروبیا، له
درفتنه به قازانچی خویان و
ریکراوه کانیان کلک و مرگن

میدانی و تبویث و دانوستاندن و
بنینه و برهی نیوان هردو و دولتی
نیران و یelman و لیلانی کی تر
بمو به هزی جموجلی بیرون رای
گشتی و مرؤفی پیتشکو و تنخواز
بتو پشتکیری له سات و سودا
و خوشدار کردنی پروفسی
لیکولینه و له چونیه تی رو و داده که.
کارباده ستانی کوماری نیسلامی
هر له سرتقاته تارام و قراریان
لینه لگیرا و دسته داوینی
زور لاین و کسایه تی بون
تا به مر جزریک بی روتی
کیشهی برلین بلاریند بدن و
شوین پنی گلا ویان لو کارمساته
ساماننا کدا بسربو. لایه نیکی
به هیزی دسته لاتارانی تلمانیش
له پیتاو چوواشہ کردنی رومتی
دادگا به قازانچی نیران هولینکی
زوریاندا. بلام تاوڑی بیرون رای
گشتی و سر به خویی بشی
قازایی یelman، به پیلانه ای
پوچهل کردده و له هجتمادا
روزی. ۱۰ ثاوریلی ۱۹۹۷
دواینین کویونو و هی دادگای
یelman زور بوران و راشکا وانه
بریومه رانی سیاسی نیرانی

تۈركىا و ئەندامىيەتى لە يەكىتى ئەورۇپا ؟چاوه رۈوانى لە دوو ئاراستەرى جىاوازدا!

له روزه‌هایلاتی ناوند و دووردا
ژماره‌یه کی زور له ولاتنی گرفتار
به کنیش و تمنگ و چلمی
جیاوازه‌وه بدم ده کپرین، له گل
نهوه که جیاوازیش له ناست
و جزوی نه کینشاندا هیه
کچی تورکیا به سفره‌هیترین
ولاتی لو جزره ده میندریت.
تورکیا به پنی نه تو تویتیه‌وه
زانستیه نابوری و سیاسیانه‌ی
که ئنجام دراون به دستنی
ژماره‌یه کی زور له گرفتی
نابوری و سیاسیه‌یه دمنلینی
و زور له چاویده نابوری
و سیاسیه‌یه کانیش پیشان وايه
که تورکیا له همندیک له
گرفتارند روبه‌روی ناسته‌نگ

فیدرالیزم له باشودی عیراقدا (۲)

دكتور مونيز لهفهزل

گو ته
عاشقی
شارا ده یه ک
بوو!

A close-up profile photograph of Princess Diana. She is wearing a light-colored straw hat with a dark band and matching sunglasses. She has a small pearl earring and is looking towards the left. The background is a soft-focus outdoor scene.

مہ ملہ کہ تیکی ئفليج

کہ مال رہنگوں ہے نجیرہ